

శకున శాస్త్రము

విషయ సూచిక

విషయములు	పేజి, విషయములు	పేజి
దేవతాప్రార్థన	1 గరుత్మాంతునిశకునము	70
శుభశకునములు	2 పాలసిట్టశకునము	72
అపశకునములు	3 కాకులశకునము	74
ప్రయాణాదినములు	6 భారతద్వాజపక్షిశకునము	78
చేష్టాశకునములు	9 సరస్వతిపులుగుశకునము	79
గౌళిపలుకులు	14 జాములదిశాఫలములు	80
వాక్యశకునములు	16 అవయవముల అదురుపాటు	
రాహువుండువారముల గడి	ఫలములు	81
యలవివరము	21 వైద్యనిషయశకునములు	88
నవగ్రహగౌళి	23 ప్రాణిస్రభృతిశకునములు	87
తుమ్మలశకునము	25 సర్వజనావశ్యకములు	93
తొండపాటుఫలము	28 అపశకునశాంతి	94
నలికీడుపాటుఫలము	30 సర్వలక్షణము	95
బల్లిజాతులు	32 గౌరీపంచాంగము	96
బల్లిజాతులకాలఫలములు	32 పగటిముహూర్తములు	97
వారములందేర్పడుకాలములు	33 రాత్రిముహూర్తములు	97
బల్లిపాటు తెజ్జాతితత్కాల	తుమ్మలక్షణము	98
ఫలములు	35 ప్రయాణాదినములకు వార	
సర్పదర్శనము శకునము	51 శూలము	100
పిల్లిశకునము	57 కరిదినములు (కరినాళ్లు)	100
కుక్కలశకునము	60 రాహుకాలము	101
నక్కలశకునము	68 గుళికకాలము	101

క. సిరు లలరిన శకునమునకు

నెరమోజకు లైన యశ్వ † నీ దేవతలన్,

గురుతర భక్తి నుతింతును,

సిరి వర వరశుభము లొసగు † శిఖనరసింహా.

తా. ఐశ్వర్యములు కలుగు శకునములను, మనుష్యులకు శుభ వింపజేయునట్టి అశ్వనీదేవతలను మిక్కిలి భక్తితో ప్రార్థించెదను. లక్ష్మీవల్లభా! ఓశిఖనరసింహస్వామీ! నాకు శుభములు గలుగఁ జేయుము.

శు భ శ కు న ము లు

క. పంచమహా వాద్యంబులు,

మించిన భేరీధ్వనులను † † మెఱవడి శబ్దం

బంచితి శుభవాక్యము * లీ

క్షించిన శుభ శకునములగు † శిఖనరసింహా.

4

తా. ఓనరసింహా! ప్రయాణసమయమునందు వీణ, మద్దెల, సన్నాయి, తప్పెట, తాళములు మొదలగు వాల్ల వాయిద్యములు, భేరీధ్వనులు, బాకాధ్వనులు, మంచివాక్యములు వినుట శుభము గల్గించును.

క. ఫలములుఁ గాయలుఁ బువ్వులు,

వెలయాండ్రును గన్నెపడుచు † విప్రద్వయమున్

దెలుపన్నముఁ బాయసమును

జెలువగు శుభశకునము లగు † శిఖనరసింహా.

5

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ప్రయాణసమయమునందు పండ్లు, కాయలు, పువ్వులు, వేళ్ళలు, కన్నెపడుచులు, ఇద్దరుబ్రాహ్మణులు,

† మెఱవడిశబ్దము=ఊరేగింపు అని కర్నూలు వైపున వాడుక.

* లాలించి, లాపించిన పారాంతరము. కాని సరియగునవికావు.

తెల్లని యన్నము, పరమాన్నము ఇవి యెదురగు శుభము గల్గిం
చును.

క. ఏనుఁగు గుట్టముఁ బీనుఁగు.

మానుగ బసవేశ్వరుండు † మఱిఁ బాల్పెరుఁగున్

సేనయు * జ్వలించునగ్నియు,

శ్రీనాథా! శుభములగును † శిఖనరసింహః.

6

తా. ఓలక్ష్మీపతీ! నరసింహస్వామీ! ఏనుఁగు గుట్టము,
శవము, ఆఁబోతు, పాలు, పెరుఁగు, సైన్యము, మండుచుండెడియగ్ని
ఇవి ప్రయాణము చేయునపుఁ డెదురై న శుభము కలును.

క. నిండిన కడవలు రెండును,

మెండగు చేపలును గల్లు † మించిన కావి

శృండ నె గాజుల సెట్టియుఁ

జెందును మఱిదోషములను † శిఖనరసింహః.

7

తా. ఓనరసింహ! నిండుగా నీరుగల కడవలు రెండును,
చేపలు (మత్స్యములు) కల్లుకావళ్ళు, గాజుల సెట్టియు ప్రయాణము
నం దెదురై నచో దోషములు పోగొట్టును.

అ ప శ కు న ము లు

క. పోవద్దన * బోనేలన,

నే వచ్చెదనన్న నేడ † కేగద వన్నన్

బోవం గని చెఱఁగొడసిన

జీవములకు హాని యుండు † శిఖనరసింహః.

8

* గొప్పగు మంటయు పాఠాంతరము.

* బోసీ యన పాఠాంతరము. బో నేయన=భుజింపుమన; ఇదితత్సమకబ్దము

“భోంచేయన” అని మార్చినను సరిపోవును.

తా. ఓనరసింహా! ప్రయాణమై పోవువారిని “పోవద్ద” ని చెప్పినను “ఎందుకు వెళ్లుట” అని చెప్పినను, “నేనును వచ్చెద” నన్నను. “ఎక్కడికి పోయెద” వన్నను, వెళ్ళుచుండఁగా బట్టచెంగు పట్టుకొనినను, అపశకునములు గావున, ప్రాణహాని గల్గును.

క. ముట్టైన యువతి విధవయు,

గట్టెల మో పథమకులులుఁ † గాకుల రోదయున్

వట్టి కలశములు బొగ్గులు,

జెట్టం గలిగించు నంద్రు † శిఖనరసింహా.

9

తా. ఓ నరసింహా! ప్రయాణమగునవుడు, బహిష్టయైన స్త్రీయు, విధవయు, పుల్లలమోపు, నీచజాతివారు, కాకులు కూయుట వట్టికుండలు, బొగ్గులు, ఎదురైన కష్టములు కలుగును.

క. కుందేలు నంబి తంబళ,

యందికఁ జనుచుండు పాము † నఱగొఱ మదియున్,

బందుల గుం పెదురైనను

చెందును బయనమున ముప్పు † శిఖనరసింహా.

10

తా. ఓనరసింహా! చెవులపిల్లియు, నంబికులస్థుఁడును, తంబళ కులస్థుఁడు దగ్గఱగా పోవునట్టి పాము, సందేహమయిన మనమ్మ, పం దుల గుంపు, ఎదురుపడినచో ప్రయాణములో ముప్పు వాటిల్లును.

క. కై నుండు గొడుగు కఱ్ఱయుఁ

బై నుండిన యుత్తరియము † పాగా యైనన్

పైనంబు వేళ ధరఁబడ,

* సేనాకష్టంబు కలుగు † శిఖనరసింహా.

11

* సేన బహు, అధికము, దేశీయపదము.

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! చేతియందున్న గొడుగుగాని, కట్టగాని, పైమీఁద వేసుకొన్న కండువాగాని, తలగుడ్డగాని, ప్రయాణమగునపుడు క్రిందఁ బడినచో చాలా కష్టములు కలుగును.

క. రమసంఖ్యగాని ద్విజులును

సములగు శూద్రులును బోడి * సాతానులు డం

గములు కమసాలు లెందును

చిమిడింతురు జీవములను * శిఖనరసింహ*.

12

తా. ఓ శిఖనరసింహ! ప్రయాణమై పోవునపుడు బేసి సంఖ్య గల బ్రాహ్మణులు, సరిసంఖ్యగల శూద్రులు, బోడిసాతానులు; విశ్వ బ్రాహ్మణులు, డంగములు, ఎదురైనచో జీవములకు నష్టము కలుగును.

క. పెను పొగయు మొండి ముక్కిడి,

వినఁగొఱ గానట్టి కలఁత * వేఁకటియరవుల్

పెనుగాలి ధూళి యెడ నెడఁ,

జినుకులఁ బైనంబు లెగడు * శిఖనరసింహ*.

13

తా. ఓ శిఖనరసింహ! ప్రయాణమునకు పెద్దపొగ కనఁబడుట, మొండివాఁడు, ముక్కులేనివాఁడు, ఎదురగుట, వినరానిపేచి, గర్భిణీ స్త్రీ యార్తారవము, పెద్దగాలి, దుమ్ము, వానచినుకులు, ఎదురగుట అపశకునములు.

* వేఁకటి = దేశీయము.

క. † తలపట్టుఁ బెట్టు తలయును,

తలనూ నెయు నెఱ్ఱజడల † తలవిరితలయున్

యిలగని పయనముఁ బోయిన

జెలువము నెడఁబాసి చనును † శిఖనరసింహ.

14

తా. ఓ నరసింహ! తలకు పట్టు వేమకొన్నవాఁడు, చమురు తలతో నున్నవాఁడు, ఎఱ్ఱజడలు తలగలవాఁడు, విరిబోసుకొన్న వెండుకలతలవాఁడు, వీరి లెదురైనచో ప్రయాణము బోయినవారికి గొప్పతనము లెగును.

ప్ర యా ణ ది వ ము లు

క. విదియొంగారకమునఁ జసి,

పడపడి నలచక్రవర్తి † బహుకష్టపడెన్,

మదమునఁ బోయిన డనులకుఁ

జిదిసిన దేహంబులగును † శిఖ నరసింహ.

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! విదియమంగళవారమునాఁడు నలచక్రవర్తి ప్రయాణముచేసి బహుకష్టములుపడెను కనుక, నూనవులట్టిదినంబులందు ప్రయాణముచేసినచో క్షీణింతురు.

విశే—† ఇతపట్టుఁ బెట్టుతల. * శలిసినపయనంబు పాతాంతరములు. 10, 12 పద్యము లీటివల కల్పించినవిని శోచుచున్నవి. పైని వ్రాసిన పద్యములలో 9 లగాయిత 13 పద్యములవఱకు మూడు ప్రతులలోను విశేష పద్య భేదములు గల్గియున్నవి. పూర్వప్రతులు కెంటిలోను 11 పద్యములే యున్నవి. క్రొత్తదానిలో 14 పద్యము లున్నవి. ప్రాచీన ప్రతులలోనివి.

క. విను నూతకమగునతి వె, * ల్లని జడల కొత్తకడర † విధవాఁతియున్

జెను గారి ధూళియొడ నెడ, జనుకుల పైవంబు తగదు † శిఖనరసింహ.

9

క. బాపం పొక్కఁడు కట్టెల, మోపునుముక్కిటియు మొండి † మొనసిపొగ, సం

తాపము జగడము గల్గిన, శ్రీంపతి పైవంబు దగదు † శిఖనరసింహ.

10

* మతిభంగము.

క. బలిచక్రవర్తి యంతటి,

బలుఁడే చెడిపోయెఁ దదియఁ † భార్గవునిదినం

బుల, మానవు లిలఁ జెడరా,

చెలువులు పర దేశమునను † శిఖనరసింహఁ.

16

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బలిచక్రవర్తి తదియ శుక్రవారమురోజున ప్రయాణముచేసి చెడిపోయెను. కావున మానవు లట్టి రోజున ప్రయాణముచేసినచో పాడగుదురు.

క. శ్రీరాముఁ డిడుమలం బడె,

వారక చవితియును భాను † వారముగూడన్

నేరక పయనంబై చని,

శ్రీరామా యితరు లెంత † శిఖనరసింహఁ.

17

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! చవితి ఆదివారమునాఁడు శ్రీరాముఁడు ప్రయాణముచేసి బహుకష్టములు పడెను. కనుక యట్టిదినంబులం దితరులు ప్రయాణము చేయరాదు.

క. పంచమి గురువారము మే

లెంచకఁ జని యర్జునుండు † నిలఁ గష్టపడెన్,

మంచిదిన మనుచుఁ బోయినఁ

జెంచులలోఁ గలుతు రవని † శిఖనరసింహఁ.

18

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పంచమి గురువారమునాఁడు అర్జునుఁడు ప్రయాణముచేసి కష్టపడెను. కాబట్టి యట్టి దినము మంచిదని ప్రయాణము చేసినచో యడవులలో చెంచులపా లగుదురు. కావున ప్రయాణము చేయరాదు.

క. శనివారము వష్టినిఁ జని,
పనివడి రావణుఁడు సెడను † బంధుసహితుఁడై,
మనుజులు చెడు టబ్బురమా,
చినయోబళగిరి విహార † శిఖనరసింహ.

క. చిన యోబళగిరియందు విహరించు యో నరసింహస్వామీ!
వష్టి శనివారమునాఁడు రావణాసురుఁడు ప్రయాణముచేసి బంధుమిత్రాదులతో నశించెను. కనుక మనుజులట్టిదినమునందు ప్రయాణము చేసిన చెడు టబ్బురముకాదు. కావున మానవలయును.

క. ఛర సప్త మిందువారము,
దొరయన్ జని భార్గవుండు † దోర్బలశక్తిన్,
సిరిబోఁ నాడెను యితరుల

సిరులెన్నఁ దృణంబుగాదె † శిఖనరసింహ.

20

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పరశురాముఁడు సప్తమి సోమవారమునాఁడు బయలుదేరి, బాహుబలమును, సంపదను పోగొట్టుకొనెను. కావున అట్టిదినంబున ప్రయాణముచేసిన మనుజులు చెడిపోవుదురు. కనుక ప్రయాణము మానవలయును.

క. అష్టమి గురువారంబునఁ
గష్టంబుల పాలఁబడిరి † గడ పాండవులే,
నష్టంబగు వైనంబుల,
*శ్రేష్ఠంబని చనఁగరాదు † శిఖనరసింహ.

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! అష్టమి గురువారమునాడు పాండవులు బయలుదేరి బహుకష్టములకు పాల్పడిరి. కావున అట్టి నష్టంబగు దినంబున మంచిదని ప్రయాణము చేయరాదు.

* శ్రేష్ఠంబనరాదు జనులు. 2. శ్రేష్ఠంబనరాదు పనులు. అని మూలములందున్నవి. అతిసమంజసముగా లేదు.

దూ త ల త్త గ ము (చేష్టాశకునములు)

క. శ్రీకర శుభమశుభంబుల.

కే కొలఁదిని 1 ప్రశ్నలోన † మేపనులైనన్,

గైకొనెడు లక్షణంబులఁ

జేకొని చూడంగ వలయు † శిఖనరసింహా.

22

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ప్రశ్న లడుగుటకు వచ్చెడి పృచ్ఛ కుల చేష్టల ననునరించి శుభాశుభములు నిర్ణయించి చెప్పవచ్చును.

క. 2 నే స్తముగ వచ్చి మనుజులు

మ స్తకమును ముట్టిరేని † మావిత శుభమా

గ స్తియగుం డలఁగోకిన,

సిస్తాఁగుడి చెవిని ముట్ట † శిఖనరసింహా.

23

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ప్రశ్నమడుగుటకు వచ్చిన మను ష్యులు, శిరస్సును తాకినచో శుభమగును. తలగోకిన కీడగును. కుడి చెవి తాకినచో శుభమగును.

క. శ్రేష్టమగు నెడమ చెవియును,

గప్టముగ మరణంబు రెండు † కర్ణములంట

రి న్నప్టమెడమ కన్నంటఁగ,

శ్రేష్టము కుడికన్నముట్ట † శిఖనరసింహా.

24

తా. ఓనరసింహస్వామీ! దూత ఎడమచెవి తాకినచో చెఱువును రెండు చెవులును తాకినచో కప్టము, మరణమును, ఎడమ కన్ను స్పృశించిన మేలును కలుగును.

1 పృచ్ఛకోక్త మేపనులైనన్ = పాఠాంతరము.

2 సిస్తుగ వచ్చుచు మనుజులు పాఠాంతరము.

3 న్నప్టము నెడమక నంటఁగ పాఠాంతరము.

క. నాసిక ముట్టిన వ్యాధియు

వాసిగ దిగ్విజయమగును † వామశ్శ్రుత్

మోసము దాపలి మీసము

శ్రీసతి పతి మెడను శుభము శిఖనరసింహః.

25

తా. ఓలక్ష్మీనరసింహస్వామీ! దూత ముక్కుతాకిన రోగమును, ఎడమమీసము ముట్టినచో దిగ్విజయమును, కుడిమీసము ముట్టినచో మోసమును, మెడతాకిన శుభమును కలుగును.

క. గడ్డంబు కార్యహానియు

దొడ్డఫలంబురము నంట † దుదిగుడిచంటన్,

బడ్డన నామయమగు బహు

చెడ్డది గడ యెడమ చంట † శిఖనరసింహః.

26

తా. ఓనరసింహస్వామీ! దూత గడ్డమును స్పృశించిన కార్యహానియు, తొమ్ము స్పృశించిన మేలును, కుడిచన్ను తాకిన శుభమును, ఎడమచన్ను తాకిన కీడును కలుగును.

క. కడుపంటిన సంతోషము

నడు మంటిన రోగమగును † నయమగు శుభమున్

కుడిచేతి కడను ముట్టనఁ

జెడుగగు † శేఫంబుముట్ట † శిఖనరసింహః.

27

తా. ఓనరసింహస్వామీ! దూత కడుపుతాకిన సంతోషమును, నడుమునంటిన రోగమును, కుడిచేతిచివరనంటిన శుభమును, పురుషాంగమును తాకిన కీడును కలుగును.

1 పురుషము = పాతాంతరము 2 కెడు శేఫము ముట్టినది, పాతాంతరము,

క. మేలగుఁ బుట్టము ముట్టిన

బోలగుఁ కార్యంబు నెడమ † భుజమంటుముట్టన్

కేలున మెటికలు విరిచిన

శీలము చేడి కప్పపడును † శిఖనరశింహ.

28

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దూత బట్టను ముట్టిననొమేలును ఎడమభుజము ముట్టినచో కార్యహానియును, చేతి మెటికలు విరిచినచో కారవనప్తము, కప్పములును కలుగును.

క. వెన్నును వలపలి హస్తము,

మున్నుగ ముట్టుగఁ జాట్ట † ములు వత్తురయా,

తిన్నగ గాత్రము గోకినఁ

జిన్నలఁ జెడుఁ గార్యమెల్ల † శిఖనరసింహ.

29

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దూత వీపును కుడిచేతితోతాక నేని బంధువులువత్తురు. శరీరమును గోకినచో కార్యహాని యగును.

క. చరణములు తెనచి నిలిచిన

తరుగదు దుఃఖంబునిలువ † దగదిలమడమన్

* ధర వేరు పడముపైగాన్

స్థిరముగఁ గూర్చున్న మేలు † శిఖనంసింహ

30

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దూత పాదములు పెనచుకొని నిలువబడినచో దుఃఖమును, భూమికి మడమ ఆనించి నిలుచున్నచో కీడును, పాదముతోడపైన వేసుకొని కూర్చున్నచో మేలునుకలుగును.

క. ఒక కాలనిలిచి యుండిన

నకటా పయనంబు గలుగు † నటుపుడకల్ప

ట్టుక విరిచినఁ జెడుకార్యము

చికురుములం బట్టఁజెడును † శిఖనరసింహ.

31

* 1 విరవేరు, 2 విరవేరె=పాశాంతరములు,

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దూత ఒంటికాలిచే నిలుచుండి
యున్నచో ప్రయాణమును, పుల్లలు విరిచినయెడల కార్యహానియు,
తల వెండ్రుకలు తాకినచో కీడును కలుగును.

క. * కోలన్ నేలన్ వ్రాసిన

* వాలాయముతోటి నార * వడకుచునడుగన్

చాలా కష్టముఁబడుదురు

శ్రీలోలా సకలవిధుల * శిఖనరసింహ.

తా. ఓ లక్ష్మీపతివైన నరసింహస్వామీ! దూత కట్టితో
భూమిమీఁదగీచుచుగాని నారను వడకుచుగాని ప్రశ్నము నడిగినచో
బహుకష్టములు కలుగును.

క. ఫలకుమమ సుగంధంబులు

సలవడు వీ డెంబుతొర * మాజ్యముదధియున్

నిలఁ బనులపంట గనినను

చెలువుగఁ గల్యాణమండ్రు * శిఖనరసింహ.

33

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దూత పండ్లు, పువ్వులు, సువా
సనవస్తువులు, తాంబూలము, ఉప్పు, నెయ్యి, పెరుగు, పాలు, పేడ
వీనిని చూచినయెడల శుభములు సిద్ధించును.

క. దగ్గుచు నుమియుచు నవ్వుచు

జగ్గుచు సంతోషమునను * జలమంటుచుదా

నగ్గలిక విడెముఁజేయుచు

సిగ్గమరఁగ బహు శుభంబు * శిఖనరసింహ.

34

* కోలన్ నేలన్ రాచిన * వాలాయము తోటి నోటి వడుకుచు నడు
గన్. (వాలాయము తొటిత్రాడు వడుకుచు నడుగన్) అని పాశాంతరము.

తా. ఓనరసింహస్వామీ! దూత దగ్గుచుగాని ఉమ్మువే
యుచుగాని, నవ్వుచుగాని, సంతసముగల్గిగాని, నీళ్ళు తాకుచుగాని,
తాంబూలము నములుచుగాని, ప్రశ్న వేసినచో మిక్కిలి మేలు
కలుగును.

క. చూరున్ పెండెము వాసము

లారయ * చెయ్యూడి యడిగి † యాకులుజీరన్

నారయ జీరుచు నడిగిన

శ్రీరమణా శుభము దొలఁగు ‡ శిఖనరసింహా, 35

తా. ఓ లక్ష్మీరమణా! నరసింహా! దూత, చూరు పెండెము,
వాసము వీట్లపైని చేయి వేసిగాని, ఆకులు చీరుచుఁగాని, నారను
చీల్చుచుఁగాని ప్రశ్న వేసినచో అశుభము కలుగును.

క. భోజనముఁ జేసి వేడుక

రాజసమున శకున మడుగ † రసజిల్లునయా

తేజంబుగ కార్యములగు

శ్రీజయ యివినిజము లగును ‡ శిఖనరసింహా. 36

తా. ఓ నరసింహా! దూత భోజనముచేసి సంతోషముతో
ఓయ్యారముగా శకున మడిగినయెడల కార్యములు సిద్ధించును.

క. చింతించిన జింత యగున్

గొంతున్ గూర్చున్న గీడు † గొణుగుచునడుగన్

పొంతల బహుశుభకార్యము

చెంతన్ యపశకున మ్మంద్ర ‡ శిఖనరసింహా. 37

తా. ఓనరసింహస్వామీ! దూతచింతతో అడిగినచింతయగును.
గొంతుక గూర్చుని యడిగినకీడుకలుగును. గొణుకుచునడిగిన త్వరలో
శుభము కలుగును. దగ్గరకుపచ్చి యడిగిన అపశకునము కల్గును.

క. వచ్చిన దూత తనకు

దానచ్చుగ దాపలను నిలిచి * యటు కూర్చుండిన్

మెచ్చుగ వెలుపలి కరిగిన

జెచ్చెర కార్యము నట్లు * శిఖనరసింహా.

38

తా. ఓనరసింహస్వామీ! దూతవచ్చి యెడమవై వునలిలిచి
తరువార గూర్చుండి కుడివై వునకు బోయినయెడల కార్యసిద్ధియగును.

గా శి ష ల కు శ కు న ము

క. తలచుక ప్రార్థన జేసిన

వలపలి దశగోళపలుకు * వలనగు శుభముల్

ఇల యొనము కొఱగాడల

చెలువగు శుభ కార్యమండ్రు * శిఖనరసింహా.

39

ఓనరసింహస్వామీ! ప్రయాణసమయమున ప్రార్థనజేయు
నపుడు బల్లి యెడమవై వున పలికినయెడల శుభముకలుగును.
ప్రమాణము వ్యర్థము గాక శుభ కార్యమగును.

క. దాపలఁ బల్కిన సకలము

నాపద లగు, పయనములకు * నతిశుభమమరున్

చూపరులకు దృష్టాంతము

శ్రీపతి పాదంబు లాన * శిఖనరసింహా.

40

తా. ఓలక్ష్మీశా! నరసింహా! నీపదములాన బల్లి వట్టియప్పుడు
యెడమవై వు బల్కినచో ఆపదలు కలుగును. ప్రయాణసమయము
నందట్లు పలికినచో మేలుకలుగును.

క. పురింజొచ్చి వచ్చునప్పుడు

నరయఁగ దాపలను బల్కు * సధికఫలంబౌ

వరశుభములు శీఘ్రంబులు

సిరి వరచా! నిజము లివ్వి * శిఖనరసింహా.

41

తా. ఓ లక్ష్మీశా! నరసింహస్వామీ! పురమును ప్రవేశించి
వచ్చునపుడు యెడమవైపున బల్లి పలికినచో శుభము అధికముగా
గల్గును. శుభకార్యములు పెంటనే సిద్ధించును.

క. కుడిదిక్కుఁ బలుక, కార్యం
బెడనెడ నాలస్యమగును † నెదురుగ బలుకన్
పడగొట్టినటులఁ గార్యము
చెడు, వెనుకను బల్క శుభము † నరసింహా. 42

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పుర ప్రవేశించునపుడు బల్లి కుడి
వైపునుండి పలికిన కార్య మాలస్యముగా నగును. ఎదురుగఁ బలికిన
చో కార్యము చెడిపోవును. వెనుక నుండి పలికినచో శుభముకల్గును.

క. తోరణ గౌళియుఁ బలికిన
నారూఢిగ బంధుహృతి ప్రి † యాంగసరాకల్
కొరిన కోరిక లబ్బును.
శ్రీమణి నీశ్చయము † శిఖనరసింహా. 43

తా. ఓనరసింహా! బల్లులసమూహము పలికినచో బంధువులు
స్నేహితులు, ప్రియురాండ్రు వచ్చెదరు. కొరినకోరికలు నెఱవేరును.

క. ధర పయనము నడువంగా,
వర దక్షిణగౌళి పలుక † వరలును శుభముల్
నెరయోధుల పెండ్లిండ్లకు,
సిరు లలరఁగ బసిడిపంట † శిఖనరసింహా. 44

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణమై పోవునపుడు దక్షిణ
ముగా బల్లి పలికిన శుభములు గల్గును. పెండ్లిండ్లప్పుడు పలికిన ధన
లాభము గల్గును.

క. ఎనిమిది దినముల కొక్కటి

యెనిమిది దిక్కులకు జాము † లెనిమిది ఫలముల్

విను మొక్క దిక్కునకు నగు

చినయోబళగిరి విహార † శిఖనరసింహః.

45

తా. ఓ చినయోబళగిరియందు విహరించే నరసింహస్వామి!

ఎనిమిది దినములకు ఎనిమిది దిక్కులకు క్రమముగా ఎనిమిది జాములకు వేర్వేర క్రమముగా ఫలములు చెప్పుచున్నాడను.

క. భయమును, జింకయు హరియు,

క్షయమును లాభము ధనము † సంపద శుభమున్

నయముగ నెనిమిది జాముల

1 జయమింద్రుని శాశిఫలము † శిఖనరసింహః.

46

తా. ఓనరసింహః! క్రమముగా 8 జాములందు తూర్పుదిక్కునందు భయము, చింత, హేనిక్షయము, లాభము, ధనము, సంపద, శుభము, బల్లి పలికిన కలుగును

క. రోదనము రణము భుక్తియు,

జూదము వస్త్రము ధనము † శుభమును జయమున్

పాదుకొను సన్నిమూలం

శ్రీదయితా నిత్యశుభము † శిఖనరసింహః.

47

తా. ఆగ్నేయదిక్కునందు రోదనము, యుద్ధము, భుక్తి, జూదము, వస్త్రము, ధనము, శుభము, జయము కలుగును.

క. చుట్టము లాభము గ్రోధము

బెట్టును మరణంబు చింత † విందులు శుభమున్

గట్టిగ దక్షిణ మరయఁగ

చిట్టా బలగిరి విహార † శిఖనరసింహః.

48

తా. దక్షిణదిశయందు చుట్టములు, లాభము, కోపము, మరణము చింత, విందులు, శుభములు, కలుగును.

క. మరణము సంతోషము శుభ

మరిభయ మశుభంబు హాని * యర్థము సిరులున్

ధర నెనిమిది భాములగును

స్థిరముగ నైర్వృతి ఫలంబు * శిఖనరసింహా.

49

తా. నైఋతి దిశయగు మరణము, గ తోపము, శుభము శత్రుభయము. అశుభము హాని, ధనము, సంపద కలుగును.

క. ధనమును జుట్టము లాభము

విను మరణము శుభము చేటు * విత్తిము సిరులున్

గనుఁగొన బడమటి గొలికి

చిన యోబళిగిరి విహార * శిఖనరసింహా.

50

తా. పడమటి దిశయందు ధనముః చుట్టములు, లాభము, మరణము, శుభము, కీడు, ధనము, సంపద కలుగును.

క. మేలును లాభము ధనమును

శ్రీలును వాహనము శుభము * స్థిరమును జయమున్

వాలాయము వాయవ్యము

శ్రీలోలా జాముగొలి శిఖనరసింహా.

51

తా. వాయవ్యదిశయందు:—మేలు, లాభము, ధనము, సంపద. వాహనము, శుభము, స్థిరము, జయము, కలుగును.

క. చావును లాభము శుభమును,

భావము మేల్వార్తనుఖము * భయమును జయమున్

యేవెరవున ధనపతిపై

శ్రీ వెలయఁగ జామిగొలి * శిఖనరసింహా.

52

తా. ఉత్తరదిశయందు:—మరణము, లాభము, శుభము, భావము, మంచివార్త, సుఖము, భయము, జయము కల్గును.

క. గండము చిచ్చుసుఖము జయ

మండనే పెండ్లిండు లాభ † మతివలచేటున్

ఖండితి మీశాన్యంబున,

* చెందును యేదోషమైన † శిఖనరసింహా.

53

తా. మేశాన్యదిశయందు:—గండము, అగ్ని భయము, సుఖము, జయము, వివాహము, లాభము, స్త్రీహాని, దోషహరణము కల్గును.

వా క్య శ కు న ము

క. ఒకపలుకు దనకువమ్మగు

వికటంబగు సంధి రెండు † వినుజగడము, మూ

డశతా నాలుగుజగడము

సిక పల్లెనుమ్మి యెద † శిఖనరసి హా

54

తా. ఒక నరసింహావ్యాపార! ఒకటి అనుపదము వినినచేటు. రెండు అనుపదము వినిన సంధి చెడును. మూడు అను పదము వినిన కలహము. నాలుగు అను పదము వినిన జగడము. ఐదు అనుపదము వినిన పెద్దకలహమును సంభవించును.

క. ఆత్రైతే శ్రేయస్కర

మేరీతిని జగడమేడు † యెనిమిది మరణం

బాంము ధన శుభఫలమగు

శ్రీరమణా! తొమ్మిదింట † శిఖనరసింహా.

55

* 1 చెందును మాదోషములన, 2 చెందును యేదోషమైన అని పాఠాంతరము,

ఓ నరసింహ స్వామీ! అయ్య అను పదము విన్న శ్రేయ
క్రమము, ఏడు అను పదము విన్న పదము, ఏడు అను పదము
విన్న మరగాము, తొమ్మిది అను పదము విన్న ధనలాభము, శుభము
కలుగును.

క. పది న పది, బహు గలుపు

పదుగొక్కట, చావునికము + పది గొప్ప తే

పద మూడు పలుకులై తే

చెదరును తా నున్న స్థలము + శిఖనరిసింహ.

56

తా. ఓ నరసింహ స్వామీ! పది యను పదము విన్న సంపద,
పదకొండు అను పదము విన్న గెలుపు, పన్నెండు అను పదము
నినిన చావు, పదమూడు అను పదము విన్న స్థానభ్రష్టతయుకలుగును.

క. మును పాండు రాజతనయులు

నను వగు రాజ్యంబు విడిచి + యడివికి జవి

రొమ్మిన బద మూడగు పలుకుల

పిన యోబళగిరి విహార + శిఖనరిసింహ

57

తా. చినయోబళగిరియగు విహరించే యోనరసింహ
స్వామీ! పదమూడను పదము వినుటవలన పాండవులు పురిని
విడిచి యడవికి బోయిరి.

క. పదినాల్గు మేలుఁ బది హే

నృపలక సీతాంగనయును + వడి చెఱబోయెను

1 పదు నాటిట హనుమంతుఁడు

చెదరక నయ్యగిదాఁటె + శిఖనరిసింహ.

58

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పదునాల్గు అను పదము విన్న మేలు,
పదిహేనను పదము వినుటచేత సీతాదేవి చెఱబోయెను. పదహారను
పదము వినుటచేత హనుమంతుఁడు నయ్యద్రమును దాటెను.

క. శ్రీరాముడు సీతాశుభ

మాచూర్తిగ విని ఓ దేడు • సట దండెత్తెన్,

వారధి గట్టెను శుభముగ.

శ్రీరమణ దశాష్టకమున • శిఖనరసింహ.

59

తా. నరసింహస్వామీ! పడిపోడను పడము విని శ్రీరామ చంద్రుడు సీతా వృత్తాంతమును యెఱిగెను. పదు నెనిమి దను పడ మువిని వారధి గట్టెను.

క. సవదనకంబుల రాముడు

జవమున రావణుని గెల్చె • సమరంజయుండె

భువి త్రిపురంబుల గెలిచెను

శివు డిరువది పలుకులొదవ • శిఖనరసింహ.

60

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పందొమ్మిదను పడము విని శ్రీరా ముడు రావణుని జయించెను. ఇరువదను పడము విని శివుడు త్రిపు రాసురులను జయించెను.

క. ధర గౌళి తుమ్ము శకునము

నరయ నవగ్రహములందు • నగు నిజఫలముల్

ధర గౌళి ముష్టివ్రాతలు

చెరి సగమగుగొంత నిజము • శిఖనరసింహ.

61

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! తుమ్ముశకునము, గౌళికునము మున్నగునవి సగము ఫలించుచు, సగము ఫలించవు.

రాహువు వారములందు నిక్కువనుండు గడియలవివరము

క. భానుని వారము రాహువు,

నానగ రాత్రియునుఁ బవలు † నరువది ఘడియల్

పూనుకొనియుండు ముదమున.

శ్రీనాథా దక్షిణమున † శిఖనరసింహా.

62

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ఆదివారమునాఁడు రాత్రింబవళ్ళు
60 గడియలు రాహువు దక్షిణదిక్కునం దుండును.

క. ఇందుని వానర నులువది

యందొక మంగళుని వార † ములు ముప్పదియున్

సొందుగఁ దొంబది గడియలు

చెందును నైర్వతిని రాహు † శిఖనరసింహా.

63

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! సోమవారము 60 గడియలు, మంగళవారము పగలు 30 గడియలు మొత్తం 90 గడియలు, రాహువు నైర్వతిదిశయందుండును.

క. మంగళుని రాత్రి ముప్పది

ముంగల బుధవారమందు † మును నిరువది గూ

డంగను నేబది వరుణుని

చెంగట రాహువు వసించు † శిఖనరసింహా.

64

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! మంగళవారమునాఁడు రాత్రి 30 గడియలు, బుధవారమునాటి పగలు 20 గడియలు మొత్తము 50 గడియలు రాహువు పడమటిదిశయం దుండును.

క. పొరినిలిచిన నలువదియును

వర సౌమ్యునివారమందు † వాయవ్యమునన్

1 గురువారము భృగువిరువది

2 సిరివగడా యుత్తరమున † శిఖనరసింహా.

65

1 గురువారము నెవఁబది 2 సిరిమగడా పాతాంతరము

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బుధవారమున మిగిలిన 40 గడియలును రాహువు వాయువ్యదిశయం దుండును. గురువారమునాడు 60 గడియలును, శుక్రవారమునాడు 20 గడియలు మొత్తము 80 గడియలు రాహువు ఉత్తరదిశయం దుండును.

క. అల భార్గవువారంబున

నలుబది స్థిరవారమందు † నట ముప్పదియన్

గలసిన డెబ్బది గడియలు

చెలువుగ నీశాన్యమందు † శిఖనరసింహః. 66

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! శుక్రవారములో మిగత 40 గడియలు శనివారమునాడు 30 గడియలు మొత్తము 70 గడియలు రాహువు ఈశాన్యదిశయం దుండును.

క. శనివారము ముప్పదియును

ఘనరాహువు శూర్పునుండు † కడుపడి దనియ

యనలునిపై నిలువక

దక్షిణమున దగు దొంటిపగిది † శిఖనరసింహః. 67

తా. ఓనరసింహస్వామీ! శనివారమున మిగత 30 గడియలు రాహువు శూర్పుదిశ నుండును. తరువాత వెంటనే ఆగ్నేయదిశకుం బోయి అచట నిలువక వెంటనే దక్షిణమునకు పోవును. (అట్లే క్రమముగా తిరుగుచుండును.)

క. ఇన గురు దినముల మఱి శూ

ర్పున దక్షిణమున కవీందు † లోలి, పడమరన్,

1 విను కుజ సుత్తముగ గది

సిన బుధశనులందు రాహు † శిఖనరసింహః. 68

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! రాహువు అది, గురు, వారము లందు తూర్పు దిక్కునందును, శుక్ర, సోమవారములందు దక్షిణ దిక్కునందును, మంగళవారమునందును పడమర దిశయందును, బుధ శనివారములందు ఉత్తరదిశ యందును, ఉండును.

న క గ్ర హ గా లి

క. మానవుల తుమ్మిగొలియు,

భానునిపై బల్కెనేని † బహులంపట తా

బూనిన పని కానేరదు,

శ్రీనాథా నిశ్చయంబు † శిఖనరసింహ.

69

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! సూర్యునిమీద తుమ్మినను గొలి పల్కినను, తలంచినపని కానేరదు. బహుకష్టములు కలుగును.

క. చుట్టములు వత్తు రెప్పుడు

బట్టిన కార్యంబు జయము † బహు శుభమమదు

గట్టిగఁ జంద్రుని ఫలమిది

చిట్టా బళగిరి విహార † శిఖనరసింహ.

70

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! చంద్రునిపై తుమ్మినను, గొలి పలికినను, బంధువులరాశయు, కార్యజయము కలుగును.

క. భూపుత్రునిపై బల్కిన

నాపడలకు మూలమగుచు † నలగుట జాడ్యం

చేపట్టిన కలహంబగు

జేసట్టదు ఫల మొకింత † శిఖనరసింహ.

71

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! అంగాగకునిపై పల్కినను, తుమ్మి నను అపడలు, కలహము కలుగును.

క. వర సౌమ్యునిపై బల్కిన

నరులకు శుభఫలము లెందు † నయముగ వెలయున్

సరిలేని సౌఖ్య మమరును,

సిరి వరదా శుభము లినియు † శిఖనరసింహ.

72

తా. ఓ సరిసింహస్వామీ! బుధునిమీఁద పల్కినను, తుమ్మి
నను శుభప్రదము, సకల సౌఖ్యములుగల్గును.

క. సురగురుపైఁ బలికినచో

నిరంతరము ధనధాన్య వస్త్ర † నిచయము కలుగున్

ధరణీశుల మన్ననలగు

సిరి వరదా సౌఖ్యమెసఁగ † శిఖనరసింహ.

73

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బృహస్పతి మీఁద పల్కినను
తుమ్మినను ధనధాన వస్త్రలాభము, రాజసన్మానము గల్గును

క. మృష్టాన్నంబును ద్రవ్యము,

నిష్టంబగు ఫలముసౌఖ్య † మెప్పుడు గలుగున్

పుష్టంబుగ శుక్రునిపై,

సృష్టేశా శుభకరంబు † శిఖనరసింహ

74

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! శుక్రునిపై బల్కినను, తుమ్మి
నను మృష్టాన్న లాభమును సౌఖ్యమును సిద్ధించును.

క. శనిపై బల్కిన దుమ్మిన

ఘనమగు రోగంబుఁజింత † కష్టము లెపుడున్

బెసఁగొని వడిబీడించును,

చినయోబళిగిరి విహార † శిఖనరసింహ.

75

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! శనిపై బల్కినను తుమ్మినను
విచారము, రోగములు పట్టిపీడించును.

క. మరణము చోర భయంబును,
ధరణీశుల చేత బాధ • తరుగని రోగం
బరయంగ నగ్నిభయంబును,
సిరివరదా రాహుఫలము • శిఖనరసింహా.

76

తా. ఓ లక్ష్మీశా! నరసింహస్వామీ! రాహువుపై బల్కినను తుమ్మినను మరణము, చోరభయము, రాజబాధ, రోగము, అగ్నిభయము కలుగును.

క. కేతువు ఫలమిదె భూమికి
నేతరున దప్పిరామ • మిలనెడబాయున్
భూతలము దిరిగి వెతలబడు
సీతాపతి సాక్షిగాను • శిఖనరసింహా.

77

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కేతువుపై బల్కినను తుమ్మినను ఏవిధముగానైన గ్రామమువిడిచి దేశమంతయు తిరిగి కష్టపడును. ఇది శ్రీరామచంద్రుని సాక్షిగానుమా!

కు మ్మ • శ కు న ము

క. రెండుగఁ దుమ్మిన సుఫలము,
ఖండితముగ దుమ్మిచీడి • గామరణమగున్,
మెండుగఁదుమ్ముచు నడచిన,
జెండును దోషములు నరుల • శిఖనరసింహా.

78

తా. ఓనరసింహస్వామీ! రెండు తుమ్ములు తుమ్మిన కార్యబయమున, తుమ్మిచీడిన మరణమును, నడుచుచు తుమ్మిన దోషమారణమును కలుగును.

క. తుమ్ముచు, దగ్గుచు నడిచిన

నమ్మది శయనించి యమియ † నిజమగు బహురో

గమ్ములఁ జాయని జడిగా

మ్మును తుమ్ములఫలంబు † శిఖనరసింహా.

79

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! తుమ్ముచు, దగ్గుచు, నడిచినను, పరుండి పమ్మివేసినను, అనేక వ్యాధులు సంప్రాప్తమగును.

స. లేచిన మొసలింజూచిన

* జూచిన బంగారు ఫలము - ముడితొల నటనల్

జూచిన వీడ్వముఁజేసిన

శ్రీచతురా తుమ్ము ఫలము శిఖనరసింహా.

80

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! మొసలివి, బంగారును, పండ్లను, స్త్రీనాట్యమును, చూచినను, తాంబూలము వేరికొన్నను, తుమ్ము వలన దోషము హరించును.

క. ఇలఁ గోకినఁ గడఁకేగినఁ

దలఁ గోకినఁ జింతసేయ † దడబడ వేదన్

బలుకప్టము తుమ్మిన తఱి

కొలై నం గప్టపడును † శిఖనరసింహా.

81

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! తుమ్ముచు భూమి గోకినను, అవ తలకుఁ బోయినను, తలఁగోకికొన్నను, చింతగానున్న, తడబడినను, చీదిగను రాళ్ళకై నను కప్టమువచ్చును.

క. లేచిన శుభమగుఁ దుమ్ముచుఁ

గూర్చుండిన నీళ్ళగడను † గొనుగుచు నుండన్

నాచుక జగడముఁ జేసిన

శ్రీచతురా! కార్యహాని † శిఖనరసింహా.

82

* జూచిన బంగారు ఫలము † తమిళనటన భా

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! లేచుచు తుమ్మిన శుభము.
కూర్చుండిగాని, నీటిదగ్గఱనుండిగాని, గొణుగుచుగాని, కలహించుచు
గాని, తుమ్మినచో కార్యమాని గలుగును.

క. ఇనుమును వెండియు ముట్టిన

గనుఁగొనఁ జెడుఁ గార్యమెల్లఁ † గంచును తామ్ర

మ్మును జయము తుమ్ముచును హే

చ్చిన నది నంటక శుభంబు † శిఖనరసింహః.

88

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ఇనుమును, వెండిని తాకినను
చూచినను కార్యము చెడిపోవును. గంచును, రాగిని తాకినను చూ
చిన జయము కలుగును. తుమ్మినపిమ్మట పైవానిని తాకిన శుభము
గలుగును.

క. పసిబాల శిశువు లంజెయు,

పనగల బాలింతతుమ్ము † బంగారుసుమీ,

వెన మాలకుంటి * త్సంతమెన

సిన బహుకార్యసిద్ధి † శిఖనరసింహః.

64

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పసిబాల, శిశువు, భోగముది,
బాలెంతిరాలు వీరు తుమ్మినచో మంచిది, నీచజాతివాఁడు, కుంటి
వారలు వీరలు తుమ్మిన కార్యసిద్ధి కలుగును.

క. తొత్తును గర్భిణి గొడ్డును

ముష్టైదువు విధవ గుడ్డి † ముండల, తుమ్ముల్

గుత్తగ మరణాంతము, నీ

చిత్తము దయసేయుమయ్య † శిఖనరసింహః.

85

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బానిస, గర్భిణిస్త్రీ, గొడ్డాలు,
ముష్టైదువ, విధవ, గుడ్డిముండలు వీరి తుమ్ములు మరణము కలుగ
జేయును.

* త్సంతమైన, విసుమీ అనిపాతాంతరము గణముతప్పినది. త్సంతము = తుమ్ము

క. చాకిరి, గాండ్లది, చిప్పెది

మూకది, నెలుకలది, మొండి * ముక్కిడి వారల్

యేకిడఁ దుమ్మిన, దుఃఖమె,

చేకూడదు ఫలమొకింత * శిఖనరసింహ.

86

తా. ఓనరసింహ! చాకలస్త్రీ, గాండ్లస్త్రీ, కుట్రపుస్త్రీ, మూగస్త్రీ, నెలుకలస్త్రీ, మొండిస్త్రీ, ముక్కిడిస్త్రీ, మున్నగువారు తుమ్మినచో దుఃఖము గలిగి ఫలనాశన మగును.

క. చాలుగు పదముల జీవము

లాలోచన లపుడుఁ బయన * మౌనెడఁ దుమ్ముకొ

* చాలాయము మరణాంతము

శ్రీలోలా తప్పదంద్రు * శిఖనరసింహ.

87

తా. ఓనరసింహస్వామీ! చాలుగుకాళ్ళ జంతువులు, వీడైన. ఆలోచించు నప్పుడుగాని ప్రయాణమై పోవునప్పుడుగాని తుమ్మినచో మరణము కలుగును.

నొంక పాట ఫలము

క. ముక్కున వ్యాధి నివారణ

మక్కర మృష్టాన్నభుక్తి * యగు వత్తుముపై

నెక్కిన నెడ భూషణములు

చిక్కును నుతి భుజములందు * శిఖనరసింహ.

88

తా. ఓనరసింహస్వామీ! తొండ ముక్కుమీద పడినయెడల రోగము కుదురును. వత్తుముమీద పడిన మృష్టాన్నభోజనము. భుజములపై ప్రాకిన భూషణాలంకారప్రాప్తి గలుగును.

కొన్ని ప్రతులలో ఈ భాగమునకు ముండి బల్లిపాటుగలగు,

క. శిరమున భయమగు, లక్ష్మి

కరమగు వలకొసలిమీఁద † గడుభూషణముల్,

సిరు చెవులఁ గంట దుఃఖము

సిరి వరదా! తొండ వాటు † శిఖనరసింహా,

89

తా. ఓలక్ష్మిశా! నరసింహస్వామీ! తొండ శిరస్సుమీఁద
పడిన భయము, కుడికొసలిమీఁద పడిన లక్ష్మీప్రదము, రెండు చెవులు
మీఁద పడిన దుఃఖము కలుగును.

క. చేతుల * నాపుల కాపడ,

నాతుల చుట్టముల దబ్బ † నము కడుపుప యిన్,

ఖ్యాతిగఁ బిరుదుల పైబడ,

నీతాపతి లాభమంద్రు † శిఖనరసింహా,

90

తా. ఓ నీతాపతి! నరసింహస్వామీ! తొండ చేతులమీఁద
పడిన మిత్రులకాపదయు, కడుపుమీదపడిన స్త్రీలను చుట్టములను
జూచుటయు, పిరుదులపైబడిన లాభముగల్గును.

క. తొడలను కాళ్ళను రోగం,

బెడమ కడన్ దేహమందు † నెపుడు ధనంబున్,

కుడిపార్శ్వము ధనహానియు.

* చెడుగులగును ముఖమునందు † శిఖనరసింహా

91

తా. ఓనరసింహస్వామీ! తొండ తొడమీఁదనుగాని కాళ్ళ
మీఁదనుగాని పడిన రోగమును, దేహమునం దెడమవైపున పడిన
ధనమును, దేహమునందు కుడివైపున పడిన ధన హానియును,
ముఖమునందు పడిన చెడుగులును కలుగును.

* ఆవులకాపద:- వశేప్రతిలోగలదు.

* 1 చెడినచుప్పు, 2 చెడుగులుగును. 3ని పాతాంతరిములు.

క. 1 పాదముల సందులాభము,

మేదిని కుడి పాదమైన * మేలగు ధనమున్

అది భయ మెడమ పడమున

2 శ్రీదయితా! విడపశుభము * శిఖనరసింహా,

92

తా. ఓ శ్రీవల్లభా! నరసింహస్వామీ! తొండ పాదముల మధ్యయందుపడిన లాభము, కుడిపాదమునందు పడిన ధనలాభము. ఎడమ పాదమునంగు పడిన మొదలు భయమును తరువాత శుభమును గలుగును.

క. * పై కెగత్రాకిన శుభమగు,

చేతొని క్రిందికిని దిగిన * చేటగు నెపుడున్

దాకిన చుట్టిన మేలగు,

శ్రీకరమగు తొండపాటు * శిఖనరసింహా.

93

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! తొండ దేహముటూరి కెగత్రాకినచో శుభమును, పైనుండి క్రిందికి దిగినచో కీడును, దాకినను, చుట్టినను, మేలును కలుగును.

* నలికీచుపాటు ఫలము

క. నలికనుల పామునంగను

నలికిరియు ననంగ మతియు * నలికీచనగా.

నిలనుండు రక్తపుచ్చిక

చేలగున్ నలుమూల లలరి * శిఖనరసింహా,

94

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! నలికనులపాము, నలికిరి, నలికీచు రక్తపుచ్చిక, ఈవీళ్ళు నలికండ్లపామునకు చెప్పబడెను.

విశేష:- 1 పాదమునందు లాభము.

2 శ్రీదయితా తొండపాటు అని పాఠాంతరములు.

3 ఈపద్యము 2 ప్రకులలోలేదు.

4 నలికీచు పాటుఫలము ప్రాతప్రకులు రెంటిలోనులేదు.

క. పొక్కిలికి దిగువఁబ్రాకిన,

నెక్కినఁ జుట్టినను పడిన * నేఫలమైనన్

నొక్కివచింపఁ బ్రయాణము,

చిక్కదు నలికిరి ఫలంబు * శిఖనరసింహః.

95

తా. ఓనరసింహస్వామీ! నలికండ్లపాము బొడ్డునకు త్రింది భాగమునందు ప్రాకినను, ఎక్కినను, చుట్టినను, పడినను, ప్రయాణము జరుడదు *

క. పొక్కిలికిఁ బైన ముండటి

ప్రక్కన నెచ్చటదిగిన * ప్రాకిన జయమా,

నెక్కినఁ దాఁకిన నాకిన,

చిక్కులుగలవండ్లు బుధులు * శిఖనరసింహః.

96

తా. ఓనరసింహస్వామీ! నలికీచు, బొడ్డునకు పైన ముండరి ప్రక్కను, యెచ్చటనైనను దిగినను ప్రాకినను జయమగును. ఎక్కినను, తాఁకినను, నాకినను, చిక్కులుకలుగును.

క. వీవు పయిఁబడిన భాగ్యము,

మూపు పయింబడినచో న్వ * పురమునువీడున్

కాపురము చెడును తెక్కల

శ్రీపతి నలికీచు పడిన * శిఖనరసింహః.

97

తా. ఓలక్ష్మీనరసింహస్వామీ! నలికీచు, వీపుమీఁదఁబడిన భాగ్యము, మూపుపైఁబడిన తనగ్రామమువిడచి పంగ్రామముచేరుటయు, తెక్కలమీఁదపడిన కాపురము చెడుటయు కలుగును.

* (ఈఫలము శ్రేగంధమునందు కనబడుటలేదు.)

1 బల్లి జాతులు.

క. బల్లుల జాతులు తెలియఁగ

తెల్లని యది బ్రహ్మజాతి † తిరమగు నెఱుపా

బల్లి యిలరాచజాతిగఁ

తెల్లగఁదగు ధరణియందు † శిఖనరసింహః.

98

క. కోమటి గుంపుల బల్లికిఁ

జామన చాయయగు శూద్ర † జాతికినలుపా

కామించి ఫలముఁ జెప్పఁగ,

శ్రీమానిని హృద్విహార † శిఖనరసింహః.

99

తా. ఓలక్ష్మీనరసింహస్వామి! బ్రాహ్మణజాతి బల్లి తెల్ల గాచ, క్షత్రియజాతిబల్లి యెఱుగాను, నైశ్యజాతిబల్లి చామనచాయ గాను, శూద్రజాతిబల్లి నల్లగాను యుండును.

2 బల్లి జాతులు కాలఫలములు.

క. గురు శుక్ర సోమవారము,

లరయగ మఱిసత్వ కాల † మగుచుండుధరణీ

పరగఁగ నాపన బల్లికి,

చిరుయోబలగిరి విహార † శిఖనరసింహః.

100

తా. ఓ చిరుయోబలగిరియందు విహరించే నరసింహస్వామీ! బ్రాహ్మణజాతిబల్లికి గురు, శుక్ర సోమ, వారములందు, సాత్విక కాలములు శుభరకము.

1 ఇది రెండుప్రతులలో లేదు.

2 ఇది రెండుప్రతులలో లేదు.

క, భూజరవివాసరంబులు,

రాజసకాలంబుగౌళి † గా హోదిపిన్.

దేజము శుభమని పెద్దల

చే జెప్పఁగ బడును భువిని † శిఖనరసింహ.

101

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! క్షత్రియజాతి బల్లికి, అది, మం
గలవారములు రాజసకాలములు, శుభకరము.

క. పోలున్ కోమటి బల్లికి

కాలము రాజసము తెలియ † గా బుధవారం

బేలీలనగును, ధారుణి,

శ్రీలోల క కాలవదన † శిఖనరసింహ.

102

తా. ఓ శ్రీలోలా! నరసింహస్వామీ! వైశ్యజాతిబల్లికి బుధ
వారము రాజసకాలము శుభకరము.

క. నాలుగవజాతి బల్లికి,

కాలము తామసము నరయఁ † గను, శని దినమౌ

వాలాయము శుభకరమగు

శ్రీలోలా! విశ్వయంబు † శిఖనరసింహ.

103

తా. ఓ లక్ష్మీనరసింహ! శూద్రజాతి బల్లికి శనినాగము తామ
సకాలము శుభప్రదము.

వాంములం దెర్పడు కాలములు

క. ఉదయాదిగఁ బదిగడియలు,

పదపడి సాత్వికమునలన † పది రజసా ము

ప్పదివరకు తామసంబగుఁ

జెడరక సతతంబుఁ దెలియ † శిఖనరసింహ.

104

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! సూర్యోదయములగాయిత 10
Xడియలవఱకు సాత్విక కాలము, 11 Xడియలు లగాయిత 20 Xడి
యలవఱకు రాజసకాలము, 21 Xడియలు లగాయిత 30 Xడియల
వఱకు తామసకాలము అగును.

క. ఆది నిశ్చి నైదు Xడియలు

పాదుకొనున్ సాత్విశంబు † పదివఱకును నిం

పాదిగ సాత్వికకాలము

శ్రీదయితా! చెలగుచుండు † శిఖనరసింహః. 105

తా. ఓ లక్ష్మీనాథా! నరసింహస్వామీ! రాత్రి 1 Xడియ
లగాయిత 5 Xడియలవఱకు పాదుకొని అపైని 10 Xడియలవఱకు
అనగా 15 Xడియలవఱకు సాత్విక కాలము.

క. పదియేను మొదలుగా, ని

ర్యదివఱకును తామసంబు † పదపడి, యటు ని

ర్యదియైదు రాజసంబగు,

చెదదన్ సత్వంబు తుదికి † శిఖనరసింహః. 106

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! సాత్వికకాలముగా 15 Xడియలు
పోను 16 Xడియలగాయిత 20 Xడియలవఱకు తామసకాలము,
21 Xడియలు మొదలు 25 Xడియలవఱకు రాజసకాలము. మిగిలిన
కాలము సాత్వికములో చేరును.

క. ఆయాజాతుల శాఖుల

కాయావారములు కాల † మగునేని, నిజం

నా యాఫలములఁ దప్పకఁ,

శ్రేయు నిలన్ బల్లిపాటు † శిఖనరసింహః. 107

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ఆయాజాతుల బల్లులకు, ఆయావ
ారములు తగిన కాలములై నచో తప్పకుండా ఆయాఫలములుగలుగును,

బల్లిపాటు తజ్జాతి తత్కాలఫలములు

108 పద్యము లగాయితు 116 వ పద్యములవరకు ఒకటి రెండు వాల్మీకిప్రతులలోలేవు

క. తనజాతి బల్లియైనన్ ,

తనకెక్కువయైన బల్లి † తనకగుకాలం

ఋన తనపైబడ శుభముగు

చినయోబళగిరి విహారి శిఖనరసింహా.

108

తా. ఓనరసింహస్వామీ! తనజాతిబల్లిగాని, తనకంటెయెక్కువజాతిబల్లిగాని, తనకుతగిన కాలమునందు తనమీనబడినచో శుభముగును.

క. రమణులకు నెడమవైపు, ను

త్తమములు రోమములులేని † తావునమఱియ

శ్రమను కుడివైపు పురుషుల

చెమరక పడెనేని శుభము † శిఖనరసింహా.

109

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లిపాటు స్త్రీలకు యెడమవైపు నందును, రోమములులేని తావునందును శుభము పురుషులకు కుడి వైపున శుభము.

క. కీడగును మీద పడి దిగఁ

గీడున్ మేలగును కాని † క్రియవెల్లనగున్

చూడఁగ పడి యెక్కినచో

క్షేద గర్భాత పదాబ్జ † శిఖనరసింహా.

110

తా. సింహనాదమును బొబ్బరించు కంఠముగల ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి మీదపడి క్రిందకు దిగినచో కీడగును, మీదపడి పైకిక్కినచో కీడుగల్గి పిదప మేలును కార్యసిద్ధియు గలుగును.

క. ఆఱు నెల లగును భానుని

వారమున్ బడినసోమ † వారమునబడన్

తీరుగ తొమ్మిదిగడియలు (దినములు)

శ్రీరమణా! బల్లిఫలము † శిఖనరసింహా,

111

తా. ఓ శ్రీరమణా! నరసింహస్వామీ! బల్లి ఆదివారము నందు పడినచో ఆఱు చూసములతోను, సోమవారమునందు పడినచో తొమ్మిది (గడియలు) దినములలోను తత్ఫలములుజరుగును.

క. ధారుణి సుతు వారంబున,

వారము నాదినమునందె † సగుఫల చిన్నల్

మీటి బుధవారమునబడి

జేరు వ్యాసద్వయంబు † శిఖనరసింహా,

112

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లిపాలు మంగళవారమున జరిగినచో అదినములను, బుధవారమున జరిగినచో రెండు చూసములలోను తత్ఫలము కలుగును.

క. గురువారి మొక్క నెలకును,

పరగగ భృగువారమందు † పక్షమునకగున్,

ధరి శని యందొకయేడగు,

సింహాళి ఫలంబు దెలియ † శిఖనరసింహా

113

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లిపాలు గురువారమున జరిగినచో ఒక చూసమునకును, శుక్రవారమున జరిగినచో పదిహేను రోజులకును, శనివారమున జరిగినచో ఒకసంవత్సరమునకును తత్ఫలములు కలుగును.

క. జుట్టుకోనబడిన మరణము,

పట్టుగ బదునాల్గునెలల † వరకు స్మృతి క,

నైట్టగవలె దాలిమితో,

జిట్టా బళగిరి విహార † శిఖనరసింహా.

114

తా. అహోబలగిరియందు విహరించే యోనరసింహస్వామి!
జాబ్బుకొనయందు బల్లిపడిన 14 నెలలలో మరణము గలుగును.

క. ఏవేళ బల్లి పడునో,
యూవెంటనె జలకనూడి + యడల శుచ్చివై,
కోవెలకుం జని దై వము,
సేవించిన యెడల గోడు + శిఖనరసింహా. 115

తా. ఓ నరసింహస్వామి! బల్లి తనమీడ నెప్పుడు పడునో
అప్పుడే స్నానముచేసి శుచ్చియై దేవాలయమునకుఁ జోయి దేవుని
సేవించినయెడల బల్లిపాలువలన గల్గు కీడు పరిహారమగును.

క. పరిణయ ముపనయనంబులు,
జరుగని పసివారిపైన + సరిబల్లిపడన్
గురికొని తల్లికిఁ దొడ్డికి,
స్థిరముగ నాఫలము లబ్బు + శిఖనరసింహా. 116

తా. పెండ్లికాని కన్నలమీదను, వడుగుగాని బాలురమీద
ను, బల్లిపడినచో ఆఫలములు వారి తల్లిదండ్రులకు సిద్ధించును.

విశేషాంశములు ఇక్కడనుండి 1, 2, 4 ప్రతులలోను పద్యములారంభించబడినవి.

క. నడినెత్తిన రోగము కుడి,
పెడతల భ్రాతలకుహాని + పెడతల నడుచున్,
బడగొలిపాలు తమ్ములు,
చెడిపోవుట సత్యమంద్రు + శిఖనరసింహా. 117

తా. ఓ నరసింహస్వామి! బల్లి నడినెత్తి యందు పడినచో
రోగము, కుడిపెడతలయందు పడినచో సోదరులకుకీడు, పెడతల
నడుచు బడినచో తమ్ములు చెడిపోవుట కలుగును.

క తన మేనమామ గండము.

చిను, తలఁ బడ ముండలమును * విత్తమగీడున్.

కొన వెండ్రుకలను మరణము,

చినయోబలగిరి విహార * శిఖనరసింహ.

118

తా. అహోబలగిరియందు విహరించే యోనరసింహస్వామి! బల్లి, తలమీఁదఁబడిన మేనమామకు గండము, తలకు ముందు భాగమున అసగా మాడపట్టున బడినచో ధనహాని, వెండ్రుకల కొనయందు మరణము కలుగును.

క. నెసలంబడి వాసింగను,

పసగల బంధువులరాక * బహుశుభమును, రా

జ, సభల మన్ననయగు, వా

* సి. మమి! యోగశిష్యాలు * శిఖనరసింహ.

119

తా. ఓనరసింహస్వామి! బల్లి న సలమీఁదఁబడిన గొప్ప కలుగును. మంచిబంధువులు వత్తురు. రాజసభలయందు మర్యాద జరుగును.

క. వలపలి గండస్థలమున,

లలనల కపజయము, పురుషు * లకు శుభముగు; దా

పసి గండస్థలమునఁ బడ

చెలులకును శుభంబటండ్రు * శిఖనరసింహ

120

తా. ఓ నరసింహస్వామి! బల్లి స్త్రీలకు కుడిచెక్కిళ్ళయందుఁ బడిన అపజయము, పురుషులకైనచో శుభకరము. ఎడమచెక్కిలి స్త్రీలకుపడిన శుభము కలుగును. (పురుషులకు కీడు)

* సినుగొ యాగపులిసాటు అని యొక ప్రతిపాదన.

క. * తల ముసుక్కుపైనఁ బడమే

ల్లుగదు, పురుషులకు * సతికి * గండము తలఁపన్
బయికిడు గంటుపైఁబడ,

చెలియకు నాసికము లబ్బు * శిఖనరసింహా,

121

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి మగవారలకు తలపైన వేసు
కొన్న ముసుగుమీఁద బడినచో మేలుగలుగదు. ఆడువారికి గండము
కలుగును. స్త్రీలకు కీలుగంటియుడిమిమీఁదబడినచో శుభముకలుగును,

క. కుడికంట నబ్బుఁ బీడయు

కడునబ్బును సంపదలును * కడుమే లేడమర్

కడునబ్బు రోగముబ్బును

చెడువ్యాధియు నాసికమున * శిఖనరసింహా,

122

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి కుడికంటిమీఁద బడినచో
పీడ కలుగును. ఎడమకంటిమీఁదబడినచో సంపదకలుగును. ముక్కు
మీఁద బడినచో రోగము కలుగును.

క కనబ్రహ్మరంధ్రమునకును,

వెనుకను లక్ష్మీకరంబు * వివరింపఁగ ము

చ్చెనగుంట బల్లి పడినను,

చెనకును తమ్ములకు కీడు * శిఖనరసింహా,

123

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి బ్రహ్మరంధ్రమునకు వెనుక
భాగమునఁ బడినయెడల లక్ష్మీకరంబు. ముచ్చిలిగుంటలో పడినచో
తమ్ములకు కీడు కలుగును.

* తలమునకు పయిపపడ * సతికి గండము, పాపాంతరము,

క. భువి బ్రహ్మరంధ్రమున, మృ
త్యువు, పాపటలోన తల్లి * తోఁబుట్టునకున్
డవులును బలుకష్టంబులు
శివ దేవార్చిత పదాబ్జ * శిఖనరసింహా. 124

తా. ఈశ్వరునిచే పూజింపఁబడేపదాబ్జములుగల ఓనరసింహా
స్వామీ! బల్లి బ్రహ్మరంధ్రమునందు పడినచో మృత్యువు పాపట
యందుపడినయెడల తల్లితోబుట్టువులకు చిక్కులు కీడును కలుగును.

క. పరికింప హానియకా ముం
గురులను జాట్టుపయిఁ బడిన * గురుకష్టంబౌ
వరునకు గండము జడపై,
చిరతరయశ శౌచపాటు * శిఖనరసింహా. 125

తా. ఓచిరతరయశముగల నరసింహస్వామీ! బల్లి స్త్రీలకు
ముంగురులపై నఁగాని, జాట్టుమీఁదఁగాని పడినచో అధికకష్టములు. జడ
యందు పడినచో మగనికి గండము కలుగును.

క. కొనముక్కునఁ బీడయగున్
జనహానియు ననుము శుభము * జను పురుషులకున్
ధనమొనయు నొగట గుతికిన్,
* జనయోబళిరివిహార * శిఖనరసింహా. 126

తా. అహోబలగిరియందు విహరించేయోనరసింహస్వామీ!
బల్లిముక్కుకొని యందు పడినయెడల హాని, ముక్కుయొక్క మధ్య
భాగమునందు పడినచో కీడు. స్త్రీలకు నొగటియందు పడినయెడల
ధనలాభము కలుగును.

క. కుడి కంటను గుడిచెవిపె,

కడులాభం బెడమదిక్కు † కంటను చెవిపై

బడినాని యెడమ చెంపను

చెను పురుషుడు స్త్రీకిమేలు † శిఖనరసింహ. 127

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి కుడికంటి యందును కుడిచెవి యందును పడిన లాభము. ఎడమకంటియందును ఎడమచెవియందును పడినహాని కలుగును. పురుషులకు యెడమ చెంపయందుపడిన కీడు, స్త్రీలకు యెడమ చెంపయందుపడిన మేలుకలుగును.

క. చెంపయుఁ గనుబొమవలపల,

సంపద, దాపలనుకీడు † సరికనుబొమగా

లింప సభాపతి కృప ర,

క్షీంపును కనుబొమలనడుమ † శిఖనరసింహ. 128

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి చెంపయందుగాని కనుబొమల కుడియందుగాని పడినచో సంపద. కనుబొమ్మల యెడమవైపునఁ బడినచోకీడు. కనుబొమల నడుమపడినయెడల పైయధికారుల దయ కలుగును.

క. మీసలు సవ్యమునొప్పును,

వాసిగ నపసవ్యమును † వనరుగఁబడినన్

మీసముల నడుమఁబడినను

చేమను ధనలాభమెందు † శిఖనరసింహ. 129

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి ఎడమమీసముమీఁదగాని. కుడిమీసముమీఁదగాని, రెండుమీసముల మధ్యభాగమందుగాని పడినయెడల ధనలాభము కలుగును.

క. తేజము పై పెదవిని మఱి,

భోజన మమృతంబునొసంగు ♦ భుజివా తెరపై

రాజభయంబగు గడ్డము

శ్రీదయ నిశ్చయ ఫలంబు ♦ శిఖినరసింహా.

110

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి పై పెదవియందు పడినచో
తేజము, గడ్డమునందు పడినచో రాజభయము కలుగును.

క. నాలుకపై బడినను వి

* ద్వాలాభము, పండ్లపైన ♦ నగు భూనష్టం,

బాలాగె * కురులచెఱుబడు,

క్షేత్రధరానల్ప తల్ప ♦ శిఖినరసింహా.

131

తా. క్షేత్రధరావిషమును ధరించిన, నల్పతల్ప-పాము పాన్పు
నాగల, ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి నాలుకపై బడినచో విద్వాలా
భము, పండ్లమీద బడినయెడల భూనష్టము, బెండ్రుకలయందు పడి
నచో కారాగృహ ప్రాప్తి కలుగును.

క. చెక్కిటఁ గుడిదెసభోగము.

చిక్కుదురట వ్యాధినెడమ ♦ చెక్కిట, భాగ్యం

బెక్కువ గొంతున, మెడ్డపై,

చిక్కును సంతానము ♦ శిఖినరసింహా.

132

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి కుడిచెక్కిలియందు బడిన
యెడల భోగము, ఎడమ చెక్కిలియందు పడినచో రోగము, గొంతు
మీదపడినచో భాగ్యము, మెడ్డపైని పడినయెడల సంతానము
కలుగును.

* విశేషాంశము=ఆపద్యము 1, 2, 4 ప్రతులలోనులేదు.

* బెండ్రుకలయందు పడినచో నిరణమని 111 పద్యములో వచ్చినది.

క. అండలము యెడమయెడపై,
సందిడి శత్రుక్షయము, * సవ్యపుకంతం,
బందెడమ భుజమురోగము,

చెందును కుడిభుజముజయము * శిఖనరసింహా 133

తా. ఓ శిఖనరసింహస్వామీ! బల్లి యెడమపైని యెడమవైపున
బడిన పల్లకి నెక్కును సందిట పడునెడల శత్రుక్షయము. కంతము
నకు యెడమవైపు పడినచో, రోగము. యెడమభుజమునందు పడి
నచో రోగము, కుడిభుజమునందు పడిన జయముకలుగును.

క. గొం తెముకపై న భయమగు,
* వింతిగ చంకపయిబడిన * ప్రతిభయంబో,
పంతిముగ వెన్నుపయిబడ

చి తింపగ శత్రుభయము * శిఖనరసింహా, 134

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి గొం తెముకపై బడినచో
భయము చంకపై బడినచో ప్రతిభయ మగును. వెన్నుపై బడిన
యెడల శత్రుభయము.

క. వళిలందునఁ బోబుట్టుల,
కలసట, నపసవ్యభాహు * నటస్త్రీభోగం
బులు, తొమ్మునడుమ బీడయు,
చెలువుగ నుఱమునను శుభము శిఖనరసింహా. 135

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి కడుపుమీదగల ముడు
కలందు పడినచో తోపుల్లువులకు కష్టము. ఎడమ గాహువునందు
బడిన స్త్రీసంభోగము. తొమ్మునకునడుమ పడినచో నీడ. తొమ్మున
పడిన శుభముకలుగును.

* ఈ పద్యము. 1, 2, 4, ప్రతులలోను లేదు.

వాపరిచెంటును నందో.

యేవునఁ గుడిచెఁటబట్ట ! * తెప్పదుగలుగున

కాపురము భాగ్యమబ్బును.

శ్రీపతి చను మొనలయందు ! శిఖనరసింహా.

137

తా. ఓ లక్ష్మీనరసింహస్వామీ ! బల్లి ఎడమ స్తనమునందు
పడిన యెడల రుతానము కుడి స్తనమునందు పడినయెడల వస్త్ర
లాభము. చను మొనలందు పడిన భాగ్యప్రాప్తికలుగును.

క. వెన్నముక పిశాచభయం,

* బెన్నగఁగటి వస్త్రలాభ ! మెఠియుకలుగున్,

పన్నగఁ ద్రికమునబడినను,

చెన్నగు హయలాభమంద్రు ! శిఖనరసింహా.

137

తా. ఓ నరసింహస్వామీ ! బల్లి వెన్నముకయందు పడినచో
పిశాచభయము. కటిస్థలమునందు పడినచో వస్త్రలాభము. మూపుర
మందుబడినచో అశ్వలాభము కలుగును.

క. పొట్టపయిబడిన భాగ్యము

వృష్టు కడుకప్పమెపుడు ! పొక్కిటఁబడినన్,

గట్టిగసిరి, బో; కడుపున

చిత్ర బళగిరివిహార ! శిఖనరసింహా.

138

తా. ఓ అహోబలగిరియందు విహరించే నరసింహస్వామీ !
బల్లి పొట్టమీఁదఁ బడినచో భాగ్యము పొక్కిలియందు పడినచో
కప్పము. కడుపుమీఁదఁబడినచో గుంపడకలుగును.

* విశేషాంశము లప్పుడు అనియన్నది. కావున యతి భంగము గలుగుటచే
సవరించితిని.

క. మోచేతిపయిన, లోపల,

యోచన దుఃఖంబు, కుడిచి + యుక్త బెడము,

మోచేతిపయిన లోపల,

శ్రీచతురా! యెడమకడను + శిఖనరసింహా. 139

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి కుడి, ఎడమ మోచేతుల పై భాగములందు పడినచో ఆలోచనయు, లోపలభాగములందుపడినచో దుఃఖమును కలుగును.

క. సిరులెడమ మూర చెయిపయి,

నరుదుగ కుడిమూర చేత + నవ్వుము, మణిక

ట్లరుగడ మీ చెయిదాపల,

సిరులలరును లాభ మెప్పుడు + శిఖనరసింహా. 140

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి ఎడమచేతి మూరమీఁద పడినచో నవ్వుము. కుడిచేతుల మణికట్లయందు పడినచో న పడ. మీఁ జేతికి ఎడమవైపునందు పడినచో భాగ్యము కలుగును.

క. వలపలమీఁ చెయి పయిఁబడ,

నలరున్ శత్రుఁడియంబు. + నరిచేతశుభం,

బులు, కరతలమునఁ బడఁగా,

చొప్పులు బలుసిరులు గలుగు + శిఖనరసింహా. 141

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి, కుడిమీఁజేతిపయిఁ బడినచో శత్రుహరణము. కుడి అరి చేతియందు పడిన శుభము. కరతలమున పడినచో గుంపదలు.

క. ఎడమయర చేత నిడుములు,

కడుగవ్వుము వ్రేళ్ళమీఁద + గ మలాభమగున్,

1 కుడివ్రేళ్ళనడుమ, గోళ్ళను,

చిడిముడి కుడిగోళ్ళఁ బడిన + శిఖనరసింహా. 142

1 కుడి వ్రేళ్ళమీఁద కీర్తియు, చిటికవపై పడిన హాని 1 శ.... ఒక్కప్రా తఃపతిలో నిటు గెండు పంతులున్నవి. కడపం లో ప్రాసతప్పినది.

తా. ఓనరసి: హస్వామి! బల్లిఎడమయర చేతబడినకష్టములు,
వ్రేళ్ళమీఁద పడినచో అధిక కష్టములు. కుడివ్రేళ్ళయొక్క నడును
భాగమును యెడమచేతిగోళ్ళయందు లాభము. కుడిచేతిగోళ్ళయందు
చిక్కులు కలుగును.

క. బరి నెముకలఁ గుడినడుమున,
ధరిఁ దన తోఁబుట్టులన్న * దమ్ములకీడుకొ,
బరిప్రక్కఁ దల్లితండ్రకి,
జరిగండము లవి తలంప * శిఖనరసింహా. 143

తా. ఓ నరసింహస్వామి! బల్లి ప్రక్క పెముకలందును,
నడుమునకు కుడిస్తెపునందును పడినచో, అన్నదమ్ములకు చెరువు.
ప్రక్క భాగమునందు పడినచో తలిదండ్రులకు గండము కలుగును.

క. ప్రక్కలిరుగడల భోజన,
మక్కల స్త్రీభోగమబ్బు * నలు గర్భమునన్,
నుక్కున నడిమధ్యంబునఁ,
జిక్కినఁ గార్యంబు నేయు * శిఖనరసింహా. 144

తా. ఓనరసింహస్వామి! బల్లి రెండు ప్రక్కలందును బడిన
యెడల స్త్రీభోగము. నడుముమధ్యమునందు పడినయెడల కార్యసిద్ధి
కలుగును.

క. పిఱుందు నపసవ్యమున ముఖ
మరయంగ, వలపిఱుండమీఁద * యట లింగముపై
సిరులుల్లసిల్లు, బీజము
చెరుచును మరణాంతమగును * శిఖనరసింహా. 145

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి కుడిపిఱుడయందు పడినచో
సుఖము, * ఎడమపిఱుడమీఁదను లింగముమీఁదను పడి
నచో సంపదలు, బీజమునందుపడినచో కీడు, మరణము కలుగును.

క. ఆసనమున మేల్కుడితొడ

నీనున మగబిడ్డ సచ్చు * నెంతయు పిఱుడన్

* వాసియులో తొడ లుభయము

* జేసును సంతానఫలము * శిఖనరసింహః 146

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి ఆసనమునందు పడినయెడల
మేలు, కుడితొడయందుపడిన పుత్రనష్టము, పిరుడయందు వాసియు
లోతొడయందుపడిన భయము, సంతానఫలము కలుగును.

క. తొడవెనుకను విషభయమగు

తొడముండట భోగసుఖము * దొరకొను, మఱిలో

తొడపయిఁ బరసతి గమనము,

చెడుఁగేమియులేదు తలఁప * శిఖనరసింహః. 147

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి తొడవెనుకభాగమున పడి
నచో విషభయము, తొడముందుభాగమున బడినచో భోగసుఖము,
లోతొడపైఁ బడినచో పరస్త్రీగమనము కలుగును.

క. బలనాశము గజ్వలలో,

పలఁ దగ దాంపత్యముని * పౌరుషముకొనక,

వెలయున్ గొలీపతనము

చెలఁగుననుచుఁ దెలియగలయు * శిఖనరసింహః 148

* విశేషాంశము=ఎడమపిఱుడు లింగముమీఁద దారిద్ర్యమని శ్రోతిప
గ్రంథాంతరముగలవు.

* విశేషాంశములు=వాసరములు దొరుకభయము, అని ప్రాకృతములలో
రెంటిలో నున్నది.

* జేసును లాభంబటందు, శిఖనరసింహః అని ప్రాకృతములలోనున్నది.

తా. ఓ నరసింహస్వామి! బల్లి బీజములక్రిందఁ బడినచో దొంగలనము, బీజములపయిని బడినచో స్వదేశత్యాగము, మోకాలియందు వాహనలాభము కలుగును.

నూచన 147, 148, 149 పద్యములు రెండు నాలుగుప్రతులలోనులేవు.

క. మోకాళ్ళగీడు, వలపల

కొనుశుభ, మెడమవట్టి † కాళ్ళను నెడమకొ
చీకాకు, పఱుచు, వలపలఁ

జేకొన సౌఖ్యంబులొగుఁగు † శిఖనరసింహః. 140

తా. ఓనరసింహస్వామి! బల్లి కుడిమోకాలియందు పడినచో కీడు, ఎడమమోకాలియందు పడినచో మేలు, ఎడమకాలియందుపడిన కష్టము, కుడికాలియందుపడిన శుభము కలుగును.

క. పిక్కకుడిమేలు, నడుమను

నొక్కొడ నశుభఁబు, మడిమ † లొప్పగురెట్టల్,

పెక్కుభయంబులు నుభయము,

చిక్కును మీఁగాళ్ళజయము † శిఖనరసింహః. 151

తా. ఓనరసింహస్వామి! బల్లి కుడిపిక్కయందుపడినశుభము ఎడమపిక్కయందుభయము. రెండుమడమలందుపడిన మంచిది. రెట్టలయందుపడిన భయము. రెండుమీఁగాళ్ళయందుపడిన జయము

క. లోగిరిగ నెడమఁ గష్టమా,

బాగుగ వెలిగిరిగ నడుమ † బంధముకుడికికొ,

శ్రీగలుగును వెలిగిరిగను † శిఖనరసింహ. 152

తా. ఓనరసింహస్వామి! బల్లి పాదమునకు లోభాగమున ఎడమవైపుబడినచో కష్టమును, వెలుపలిభాగమున మధ్యనుపడినచో కష్టమగును. లోభాగమున కుడివైపునపడినచో రోగమగును. వెలుపలిభాగమున కుడివైపు పడినచో ధనము కలుగును.

క. కుడిపదము వ్రేళ్ళధనమగుఁ,

గడుపీడయు గ్రోళ్ళమీఁద, † కలహము, నడుమన్,

బడగోళ్ళను యావ్రేళ్ళను

చెడిపోయిన ధనము వచ్చు † శిఖనరసి హా.

153

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి కుడికాలివేళ్ళయందు పడిన
ధనలాభము, ఆగ్రోళ్ళమీఁదబడిన కలహము, ఆగ్రోళ్ళకు నడుమ
భాగమునందు పడినయెడల నష్టమైపోయినధనము తిరిగి లభించును.

క. పదమడుగున పై నంబగుఁ

బదిలంపు ధనంబు నెడమ † పదమడుగున నౌ,

పదములఁబై నము లాభముఁ

జెనరకఁ దనుజూచుశుభము † శిఖనరసిహా.

154

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి అరకాలియందు పడినప్రమా
ణము. ఎడమ అరికాలున ధనము పాదములందు పడిన మిక్కిలి
లాభము కలుగును.

క. సోకిన భయమగు బల్లియు,

ప్రాకటముగ నెదురుజూడ † భాగ్యము లొనఁగున్,

చేకొను శుభ మశుభంబులు,

శ్రీకరమగు గౌళిఫలము † శిఖనరసిహా.

155

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి తాకిన యెడల భయము
ఎదురుగా చూచినచో భాగ్యము.

క. పాదపు సంధులరోగముఁ

1 పానుకొనుక మడిమవెనుకఁ † బడుచెఱసాలఁ

మోదము చెడురోగ బులు,

శ్రీదయితా! బల్లిపాటు † శిఖనరసిహా.

156

1 ఈ పద్యము గెండు నాలుగు ప్రకరణములైనది.

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! బల్లి పాదములయొక్క సుంధి
యందు రోగము మడిమలకు వెనుక భాగమందు పడిన కారాగార
ప్రాప్తి, రోమములందు పడినయెడల సంతోషహాని కలుగును.

క. తలనుండి దిగిన హానియు,

నిలపదముల నుండిపైకి † నెక్కినజయమా,

తలకొలిదిగిన శుభమును,

చెలువుగ పైకెక్క శుభము † శిఖనరసింహా. 157

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బల్లి తలనుండి క్రిందకు దిగినచో
హాని, పాదములనుండి పైకెక్కినచో జయము, తలనుండి దిగినఎడల
గాని తలనుండియే పైకెక్కినగాని శుభముకలుగును.

క. ఇలనివి సితపక్షఫలం,

1 బులు, బహుళమునందున ఫల † ములు విపరీతం

బులు, గను పొగుంగుచుండును,

చెలువుగ నిలలోన నెపుడు † శిఖనరసింహా 158

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ఈబల్లిపాటును గూర్చిపై పద్యము
లందు చెప్పిన ఫలములన్నియు శుక్లపక్షమును గుఱించి వ్రాయబడి
నవి, కృష్ణపక్షమందీ ఫలములు విపరీతముగా జరుగును.

క. ధరవష్ట్యప్తమి నమవస,

2 ధరణీయు మఖపూర్వభాద్ర † భంబులనినభా

ధరణీజని వారంబుల,

సీరమగు విపరీతఫలము † శిఖనరసింహా. 159

1 పై 157 159 పద్యములు రెండు నాలుగు ప్రతులతోనులేవు. 2 ఈపద్య
ములందలి వివరంబు లేగ్రంథములందును ఉన్నట్లు గానబడవు కావున రెండు
పద్యములను గూర్చి ప్రాజ్ఞశే యూహించుకో ప్రార్థన.

నూచన:—ప్రాతప్రతులలో ఇక్కడనుండి తొండపాటుగలదు. దానిలో
88 పద్యమునుండియే గలుగు.

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! వష్టి, అష్టమి, అమావాస్యలందును, భరణియు, మఖ, పూర్వాభాద్రాపదానక్షత్రములందును, శని, ఆదివారములందును పైని జెప్పిన ఫలములకు విపరీతఫలము కలుగును.

సర్ప దర్శన శతము

నూచిన: .. ఈ సర్పదర్శనమునకు ముందే అడుగుపాట్లు రెండు పాలుగు ప్రకులతోను గలవు

క. ఉరగము కురుగవు భగడము

ధర కలహము గలుగు నచ్చు * తంబులు వుట్టున్

చెర చొకటి కాఱ భూపతి

సిరిచెడి తా. జెడు నిజము * శిఖనరసింహ.

160

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! రెండు పాములు కలహించుచుండగా జూచినచో పోట్లాట కలుగును. అచ్చుతములు వుట్టును. ఒకటి పారిపోవుచుండగా చూచినరాజు ధనహీనుడై తానభ్రష్టుడగును.

క. చచ్చిన పామును గనుగొన

చచ్చినవార్తయును బుట్టు * సత్యము నాడన్

నచ్చుగ సతిపతి గనుగొన

చెచ్చెర బహుశుభము గలుగు * శిఖనరసింహ.

161

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! చచ్చిన పామును చూచినచో చచ్చినవార్తను వినును. రెండు పాములు కలసి సంభోగించునపుడు చూచినచో శుభము కలుగును.

క. చెట్టు దిగు పాము జూచిన

పట్టపురాజులకు పీడ, * ఫల మల్పులకున్

చెట్టెక్కదొరుకు శుభములు

చిట్ట బలగోవిహార * శిఖనరసింహ.

162

తా. ఓ చిట్టా బళగిరియందు విహరించే నరసింహస్వామీ! పాము చెట్టుదిగుట కాజులు చూచినచో దారిద్ర్యము, దరిద్రులు చూచినచో సంపద కలుగును, చెట్టైక్కునపుడు చూచిన శుభములు కలుగును.

క. ఉరగ మిలుజేరి ధనపతి

* దరిద్రేనా వేదవాండు † ధనపతియగు, పా
మురవడి నిలువేళఁ జాతీన

† సిరిచెడు నుభయులకు ధరను శిఖనరసింహ. 163

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాము తనయింటిలో ప్రవేశించు చుండిగా భాగ్యవంతుడు చూచిన దరిద్రుఁ డగును. దరిద్రుఁడు చూచిన భాగ్యవంతుఁడగును. పాము యింటినుండి బయటికి పోవుట చూచెనేని ఉభయులకు సంపదలు నశించును.

క. † పాముదుగు జాడ గనినపు

జేమరకను, వెనుక కడుగుఁ † బెట్టుచు, జనియా
పాముదుగుఁ గాల దుడిచియు

* శ్రీమెరయుఁ బ్రయాణమయిన † శిఖనరసింహ. 154

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పాము పోయినజాట గనపడగానే వెనుకకు బడుగుబెట్టుచు † జాటచు కాలితో తుడిచి ప్రయాణము జేసినచో శుభము కలుగును.

క. ఎడమదెగునుండి తోరకయు

పడిగెత్తుక కుడికిఁ జనిన † బహుశుభమగు, నా
పడిగెత్తిన మృష్టాన్నము

చెదులేకను కలుగుచుండు † శిఖనరసింహ. 163

* దరిద్రేనా † సిరిచెడును భయంబు గలుగును. అని పాతాంతరములు.

† పాముదుగు † శ్రీమెరయగ జనిన శుభము. అని పాతాంతరములు.

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పాము ఎడమవైపుననుండి తోకను, పడగనుయొత్తికుడివైపునకు పోవుట చూచిన మిక్కిలి శుభము. పడగమాత్రమే ఎత్తిపోయిన మృష్టాన్నము లభించును.

క. తెరపునఁ జెడరక నుండిన

సిరశుభవశాఁ దొలఁగెనేని * చెడుసిరి, కుడినుం

దురగము నడుమనుగనుఁగొన

సిరిచెడి రోగములఁబడును * శిఖనరసింహః,

166

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పాము దారిలో బెడలి పోకుండ యుండినచో శుభము. పొరపోయినచో గుంపనలు పోవును. కుడినుండి పాము యెడమవైపునకు పోవుట నడుమను చూచినచో ధనము పోయి రోగములు గలుగును.

క. వలపలివెన గర్పమురా

ఫలమగుఁ దలఁచిన తెలఁపు * పడిగాడించన్

ఇలునేలు నట్టి దొంగయగు

చెలువగు శుభశికునమండ్రు * శిఖనరసింహః,

167

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పాము కుడివైపునుండి వచ్చిన యెడల తెలచిన తెలఁపులు కలుగును. పడగ నాడించినచో రాజభోగము కలుగును.

క. ఎడమదెగు పాముఁగనుఁగొని

నడచినఁజెడు, తిరిగిచనిన * నయముగ మూర్ఖం

బడరుచు బోయిన నరుఁడిలఁ

జెడిపోవుట సిద్ధమండ్రు * శిఖనరసింహః

168

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పామును తనకు యెడమవైపున జూచి నడచిన యెడల కార్యము చెడును. వెనుకకు తిరిగిపోయినచో మంచిదేకాని, అట్లే ప్రయాణముచేసినచో చెడిపోవును.

క. పడినానినున్న పాము,

కిడుపున పైజేసి పొరిలఁ గాగని, నూనా
మడియెన నిరుగ్ మేలగు

జెడివచ్చును తిరుగకున్న శిఖరసింహా. 169

తా. ఓనరసింహస్వామీ! మార్గమధ్య మంకున్న పాము కడు
పున పైగా జేసి పొరిలఁగా చూచినచో, ఆ ప్రయాణము నూనామ
డినను తిరిగి, గూనవలయును. లేని యెడల కీడుకలుగును.

క. కని నప్పడె పడగెత్తిన

ఘనముగఁ బ్రతుకుదురు శుభము శిఖ్యాణమగున్
ధనవతు లగుదురు పేదలు

నినయో బలిగి విహార శిఖరసింహా. 170

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పాము తనను చూచి పడగెత్తి
అడిసినో శుభము, శిఖ్యాణము సిద్ధించును. పేదవారు ధనవతు
లగుదురు.

క. పుట్టపయి సర్ప మెక్కిన,

పట్టుగధనమబ్బు, జయము బహు పేదలకున్
గట్టిగఁ జెడు రుపన్నుడు

దిట్ట బలిగిరిహార శిఖరసింహా. 171

తా. ఓ అహోబల సర్పతమందు విహరించేనరసింహస్వామీ!
పాము పుట్టపై కక్కుచుండగాఁ జూచిన యెడల దరిద్రుఁడు ధనికు
డగును. ధనికుఁడు దరిద్రుఁడగును.

క. చేను నుడితోటనుండియు

నానగ పడిగెత్తియాడ శాఫలమలరున్
వానిగని పాపవాఁడా

చేసిఫలమునినగ లేకు శిఖరసింహా. 172

తా. ఓ నరసింహస్వామి! రైతు చేనుదగ్గఱకు గాని, మడి దగ్గఱకుగాని పోయినపు డచట పాము పడగ విప్పి ఆడుచుండినచో అవి బాగుగా ఫలించును. అది రైతును హాచి పారిపోయినచో అందులో పండిన పంట రైతు అనుభవింపడు.

క. విత్తనము పిత్తజోయిన
సత్తుగ పడగెత్తి యాడు * సర్పము గంటి
మొత్తిముగ బండు ధాన్యము
చిత్తము రంజిల్లజేయు * శిఖనరసింహ.

178

తా. ఓ నరసింహస్వామి! విత్తనములు చల్లజోవునపుడు పాము పడగెత్తి యాడుట చూచినచో సమృద్ధిగా పండి రైతునకు సంతోషము కల్గించును.

క. పురిమొగసాలను సర్పము
* చొరబడఁ బురజనుల కమరు * సుఖమును బురమున
బరువడి నిలిచినఁ బ్రజలకు
సిరిచెడి గాజాజ్ఞ గలుగు * శిఖనరసింహ.

174

తా. ఓ నరసింహస్వామి! పురముమొగసాలయందు (పురము వాకిటిచానగి) పాము ప్రవేశించుటఁబూచెనేని పురజనులకు సుఖము. పురమొగసాలయందు నిలిచినచో ధనరాశినయి ప్రజలకు గాజాజ్ఞ గలుగును.

* వావిళ్ళవారి ప్రతియం దీక్షిందివిధముగా నున్నది.

క. పురి మొగసాలను సర్పము, చొరబడుటను గాంచెనేని * కుభములు నొత్తగన్
పరికింపఁ జనిన కార్యము, సిరముగ నాపదలఁ జేయు * శిఖనరసింహ.

ఈపద్యమునందలిభావము న్యతిరేకముగానున్నది కావున ప్రాజ్ఞులూహించు
భావవలెను.

క. పాము నొకపాము మ్రింగిన
 నామహాపడి ప్రజలు సహి ను † తాదలునుగ్ర
 గ్రామణ్యముఁ జేసిన ధర,
 తేమంబులు తప్పి చెడును † శిఖనరసింహా. 175

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పామును ఇంకొకపాము మ్రింగుట
 నుఁ జూచెనేని కలుపు వచ్చును.

క. పురమును జొర మొగసాలను,
 యురగధ్వని కుడిని మేలు † నొప్పుగు శుభమున్
 దరిదప్పి యెడమ వినఁబడు
 బిలుబుస్సులు వినినవాఁడు శిఖనరసింహా. 176

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పురము ప్రవేశించునపుడు మొగ
 సాలయందు కుడివైపున పాముయొక్క కూరి వినినచో శుభము.
 ఎడమవైపున వినినచో కీడు.

క. ఉరగధ్వని విని పురము
 జొరవచ్చును, వెలుపలైన † మొగసాలన్,
 నెరపైనముఁ బోరాడఁట,
 † సిరివరదా * యడుగుడైన † శిఖనరసింహా. 177

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బయటనుండి వచ్చుడివారు పాము
 కూరివిని పురిని ప్రవేశించనచ్చును. పురినుండి వెళ్ళేటప్పుడు మొగ
 సాలయందు పాముకూరి విసబడినచో ప్రయాణము మానవలయును

క. పామును, పామన శుభమగు
 † బామట పడగెత్తజూడ † బహుశుభమగుచా.
 పాముతనుఁ జూడఁగనుఁగొన,
 డిమూతపు గప్తమగును † శిఖనరసింహా. 178

† విశి — సిరిమగఁదా! * యడిగ సెని, యడిగడైన పాశాంతరములు.

* పామును (ట) పడిగెత్తజూడ † బహుశుభము, పాశాంతరము.

తా. ఓ సరసింహస్వామీ ! ప్రయాణమగు నపుడెవ్వరేని “పాముపా”మని అరచినచో శుభమగును. పాము పడగెత్తియుండ తానుజూచినచో మిక్కిలి మేలు. ఆపాము తనను చూచుట తాను జూచినేని వర్ష భయము కలుగును.

క. వలపలిదెగు సర్పము గన

తలనెత్తినఁ జట్టఁబడినఁ • దగపచ్చని చె

ట్టలనెక్కిన సామ్రాజ్యము

జలవల దొరశుభములొసఁగు • శిఖనరసింహః.

179

తా. ఓ సరసింహస్వామీ ! పాము తన కడినైపున కనబడినను పడగనెత్తినను, చుట్ట చుట్టుకొనియున్నను, పచ్చని చెట్లెక్కినను, గాబభోగములు కలుగును.

పిల్లి శ కు న ము

(పిల్లి శకునము మూడు ప్రతులలోను లేదు.

క. శకునముల జూడ వలసిన

సకల క్రియలందుఁ బల్లి • శకునంబులఁ జూ

డక చేసినఁ జెడు కార్యము

చికిలీ కత్తి నఱుకగును • శిఖనరసింహః.

180

తా. ఓ సరసింహస్వామీ ! సకలక్రియలందును శకునములఁ జూడవలసినచో పిల్లి శకునము ముఖ్యము, చూడకుండగ చేసినవిడల తుడిచిన కత్తి తెగినట్లుగా పనులు చెడిపోవును.

క. అడ్డముగ పిల్లి వచ్చిన

నడ్డగు కార్యంబులెల్ల • నపసవ్యముగా

బిడ్డవలె చుట్టదిరిగిన

చెడ్డగు కార్యంబులెల్ల • శిఖనరసింహః.

181

తా. ఓనరసింహస్వామి! పిల్లి అడ్డముగా వచ్చినచో
కార్యముల్నయు చెడిపోవును. అపగవ్యముగా పిల్లి తన చుట్టు తిరిగి
నచో కార్యహానియగును.

క. చనుచుఁ బ్రదక్షిణముగఁ జ

ట్టినఁ గొంచెపు జెఱుపుగలుగు, † శీకొని కాట్లా
డిన కలహంబొనగూడును,

చినయోబళిగిరి విహార † శిఖనరసింహ.

182

తా. ఓనరసింహస్వామి! పిల్లి వెళ్ళుచు తనచుట్టు ప్రదక్షిణ
ముగా తిరిగినయెడల స్వల్పనష్టము. పిల్లులు శీకొని కాట్లాడుచున్న
యెడల కలహముకలుగును.

క. మూషకమును కరుచుక, సు

తోషంబున నెదురుపడిన † తోడనె శత్రులో
శోషించి యోడిపోదురు.

శేషఫణిశ్వర శయాన † శిఖనరసింహ.

183

తా. ఓపన్నగశయనా! నరసింహస్వామి! పిల్లియెలుకను
నోలగరిచుకొని సంతోషముతో నెదురుగా వచ్చినచో శత్రువులు
నశించి పోదురు.

క. పోరుపనులందు నడుమను

దూకిన నా పనులు జెడును † తోడనె నానూ

కార్యములు నిలుపవలయును

క్షీర సరిత్పతిశయాన; † శిఖనరసింహ.

184

తా. ఓపాల్కడలిశయనా! నరసింహస్వామి! తొందరగా
పనులుచేయుచుండగా పిల్లి మధ్యలో చొరబడినచో ఆకార్యములు
జెడును. కావున వెంటనే ఆపవలయును.

క. ఓతువు మైధునమును కన

చేతికి వచ్చెడుధనంబు • చేరదు స్త్రీపుం

జాతుల పిలుపులు వినబడ

చేతిముచెడు పయన మొడిపు • శిఖనరసింహా. 185

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పిల్లి సాబోగించునపుడు చూచి సచో ధన నష్టము. అడ పిల్లి మగపిల్లి వీట్ల పిలుపులు వినబడిన యెడల మానః క్షేత్రము కలుగును. ప్రమాణము కలుగును.

క. మోరక గడిగిన బంధులు

కోరిక జరుగెత్తు; మఱియు • గుక్కలభీతిన్

పేరెంబిడ పరిభీతియు

చేయన్ పయనంబునందు • శిఖనరసింహా. 186

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పిల్లి తన మూతిని నీట్లబోగిండుగు కొను నెడల బంధువులు వచ్చురు గుక్కలను చూచి భయముచే పరుగెత్తినచో శత్రుభయము ప్రమాణమునందు కలుగును.

క. ఎలుకలకు వెఱచి పాటిన

కలుగు విఘ్నములకడ్డు • కనిన విసువులన్

బిలుచుక వచ్చిన విఘ్నము,

శిలశాసన మగుచునుండు • శిఖనరసింహా. 187

తా. ఓనరసింహస్వామీ! పిల్లి యెలుకలకు భయపడి పారి పోయినచో విఘ్నములు హరించును. కని పిల్లలను తీసుకొని వచ్చిన యెడల విఘ్నములు కలుగును. ఇది నిశ్చయము.

క. శీలిత బయనంబగునపు

జాలయపుంగుమ్మమందు • వలనైదురై నక

వాలాయ మింటఁ బెరిగిన

చీలిక దోషములేను • శిఖనరసింహా. 188

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణ సమయమునందు పెంపుడు పిల్లి గుమ్మము ముందర కనబడినచో దోషములేదు.

క. పిల్లల నోటం గఱుచుక

వెళ్లిన స్థల దలనమగును | పిల్లికిభయమున్

మెల్లగ దాగుటగన విల

సిల్లును కార్య సఫలంబు | శిఖనరసింహ.

189

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పిల్లి తన పిల్లలను నోట కరుచుకొని పోవునెడల స్థానభ్రష్టమగును. తనను చూచి భయపడిదాగుకొన్నచో కార్యము సిద్ధించును.

క. ఆరోగ్యము కక్కినచో

ప్రేరిమి మల మూత్రములను | విడిచినరోగం

జారూఢి సంభవించును

క్షీర సరిత్పతియూన | శిఖనరసింహ

190

తా. ఓ పాలకడలిశయనా! నరసింహస్వామీ! పిల్లి కక్కుట చూచినచో ఆరోగ్యము. మలమూత్రములను విడుచుట చూచినచో రోగము కలుగును.

కు క్క • శి కు న మ

(ఇ శకునము కి ప్రతులలో లేదు.)

క. కుక్కుకుడికాల దన కుడి

బ్రక్కన్ యేయంగమైన | బరుకుచు వెళ్ళె

గ్రక్కున గన పయినంబుల

చిక్కును లాభంబుజయము శిఖనరసింహ.

191

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణ సమయమునందుకుక్కుకుడికాలితో తనకుడి వైపున యేయంగమునైన గాని బరుకుచు పోయినచో మిక్కిలి లాభము కలుగును.

క. మఱియు నమేధ్యం బైనను

బురదైననుఁ బూసికొని చె + పులు జాడించన్

ధరిపయనంబులఁ జూచిన

స్థిరముగ మృత్యు భయముగును + శిఖనరసింహః, 192

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ప్రయూణ సమయమునందు కుక్క
అమేధ్యమునుగాని బురదనుగాని పూసికొని చెవులు జాడించుచు, కన
బడినచో మృత్యు భయము కలుగును.

క. గ్రామాధి పతింటి మొగన్

నిమముతో నుదయమందు + నిత్యముకుక్కల్

బొమనుచు మొరగ బదిలై

సీమ న్నడబాసిపోవు + శిఖనరసింహః, 193

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రతిదినమును ఉదయ కాలము
నందు కుక్కలు గ్రామాధికారి యింటివైపు మొదముపెట్టి అరచు
చుండిన యెడల ఆతె మర్యోగము బదిలీయై ఆ దేశము వదిలిపోవును,

క. గ్రామపు టాగ్నేయ దిశను

దీమసమున రెండు మూడు దినముల్ భానున్

అముకొని చూచి మొరిగిన

సీమన్ చోరాగ్ని భయము + శిఖనరసింహః, 194

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు గ్రామమునకు ఆగ్నేయ
దిక్కున నూర్చుని చూచును. రెండు మూడు దినములు మొరిగి
నచో చోరాగ్ని భయము కలుగును.

క. ఆలాగే మధ్యాహ్నము

వాలాయము మొరిగెనేని + పడుమృత్యువుచే

నాలాగ పరాహ్నుంబున,

శీలంబుగ మొరుగ కలత + శిఖనరసింహః, 195

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! అదే ప్రకారము మధ్యాహ్నము నందు మొదగు నేనిమృత్యుభయము అపరాధా కాలమునందు మొరిగె నేని కలహము కలుగున . పై ఫలములు గ్రామమునకు చెల్లును.

క. సం దెక డ నినుని కిభిముఖ

ముందుచు శునకంబు లేడ్వ † నొనగుడును కా

పుండనములు బహు నప్తము

చెందెడ రినయంబు నిజము † శిఖనరసింహా.

196

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు సాయంకాలము నందు సూర్యాభి ముఖములై ఏడ్చినచో కాపులకు కీడుకలుగును.

క. సం దెక డ నన్నిదిశ, నా

క్ర. దనములు చేయుచున్న † గ్రామంబునకున్

అందరగ దొంగ లొత్తురు

చిందను దర్శన ధురీణ † శిఖనరసింహా.

197

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! సాయంకాలము నందు కుక్కలు ఆగ్నేయ దిక్కునుచూచుచు యేడ్చినచో ఆ గ్రామమునకు కొలది రోజులలో దొంగలు వత్తురు.

క. ఏ యింటి ముందు కుక్కలు

పాయక తలవంచి నేల † బఱుకుచు నేడ్వనీ

ఆ యింటి బిడ్డలకు మృతి

చేయున్ తప్ప దిది, † నిజంబు † శిఖనరసింహా.

198

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు యింటి ముందు తలవంచి నేల బఱుకుచు నేడ్చినచో ఆ యింటి బిడ్డలకు మృత్యువు గలుగును.

క. ఏ వీధిలోనఁ గుక్కలు,

ఆ వని శోకింప నెన్ని ధ నహములలోనన్

పోవును పీనుం గొక్కటి

సేవక సేవధి రమేళి ధ శిఖనరశింహః.

199

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు యే వీధిలోగాని “ఆవని” యేడ్చినచో; వారం రోజులలో ఆవీధియందొక మరణము జరుగును.

క. మిన్నుఁగని కుక్క లేడ్చిన,

పన్నుగ వర్షంబు, నింటి ధ పై నేడ్చిన, లో

నున్న మనుజులకు భయమగు

చిన్నో బళగిరివిహార ధ శిఖనరసింహః.

200

తా. ఓ అహోబళగిరి యందు విహరించే నరసింహస్వామీ! కుక్కలు ఆకాశము చూచి యేడ్చినచో వర్షము కురియును. ఇంటిపై నెక్కి యేడ్చినచో ఆ యింటిలోని మనుష్యులకు భయము కలుగును

క. గోవురము పైన నేడ్చినఁ

బ్రాపించునగ్రామమందు ధ బహురోగంబుల్

గోపృథివి యందు నేడ్చినఁ

శ్రీపతి పశుహాని యగుచు ధ శిఖనరశింహః.

201

తా. ఓ లక్ష్మీనృసింహస్వామీ! కుక్కలు గోవురము మీఁద నెక్కి యేడ్చినచో నాగ్రామమునందనేకరోగములు కలుగును. పశువుల సంఘంచు స్థలమునందేడ్చినచో పశువులకు కీడుకలుగును.

క. మిద్దెల వాముల గూర్చొని

రద్దిగ నేడ్చినను వాన ధ రయమున పచ్చున్

వద్దనుచు మొత్తుకున్నను

సిద్దము వర్షంబు కురియు ధ శిఖనరసింహః.

202

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు మిద్దెలమీదనువాముల
మీదను కూర్చుండి యేడ్చినచో ఎక్కవ వర్షము కురియును.

క. ఎద్దడినిఁ కుక్కలఱచుచు,
పెద్దగఁ గ్రుంకు లిడి తలలు † విడలించినచో.
పద్దుగ వానలు కురియును,
సిద్ధము పదిరెండో దినము † శిఖనరసింహా. 203

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు ఎద్దడిగానున్న కాలమం
దు అఱచుచు నీళ్ళయందు మునిగి తలలు విడలించినచో వర్షము 12
దినములలో కురియును.

క. కాటి వరకూరి నుండియు,
పాటిగ శునకంబు లేడ్చి † పరుగెత్తినచో;
మేటయిన గొప్పమనిషికి
చేటగు మరణంబుఁ జెందు † శిఖనరసింహా. 204

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు గ్రామమునుండి యేడ్చు
చు శ్మశానము వరకు పరుగెత్తినేని గ్రామములో పెద్దమనిషికి కీడు
గలిగి మరణి చును.

క. వాకిటపై తలమోపుచు
తోకను వీధికిని జాచి † తోస్తోనేడ్వ
వీకమెయి నింటివారికి
చేకొను రోగములు, మిగుల † శిఖనరసింహా. 205

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కయింటి వాకిల్మీద తల
మోపి తోక వీధిలోనికి చాచి వెంటవెంటనే యేడ్చినచో యింటి
లోని భారికి రోగము కలును.

క. వ్రాలి తలఁగడప్పపై నిడి

వాలం బింట్లకి జాచి ✱ వాగిన నిలు యి

ల్లాలు రహస్థితి మిండల

శీలముకలపై చరించు ✱ శిఖనరసింహా.

206

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్క తనతలను గడపమీదబెట్టి
తోకను యింటిలోనికి చాచి యేడ్చుచుండేనేని ఆయింటి యిల్లాలు
చెదుగుణముగలపై యుండునని తెలియవచ్చును.

క. గోడను గోళ్ళను కుక్కలు

తీడును పెకలించి యేడ్చి ✱ తేదొంగలచే

గోడకు కన్నము బడి మఱి

చేడెలసొమ్ములు తొలంగు శిఖనరసింహా.

207

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్కలు గోళ్ళతో గోడను
గోకుచు పెకలించుచు యేడ్చినచో గోడకు కన్నము బడి స్త్రీల
సొమ్ములు పోవును.

క. చాకుడు కుక్కొక కంటితో

శోకించుచు కూడుదినక ✱ సొరుగుచునుండన్

లోకోత్తిర గుణుడైనను

చేకొను శోకంబు మిగుల ✱ శిఖనరసింహా.

208

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పెంపుడుకుక్క ఒకకంటితో నీరు
గార్చుచు అన్నము తినక దుఃఖించుచున్నయెడల అయజమానిగొప్ప
వాడైనను దుఃఖము పాలగును.

క. ఎడమటిమోకాల్ మూర్కొన

కడు ధనలాభంబు, కుడిని ✱ కాంతలకలహాల్

కుడితొడ మూర్కొన శుభమగు

చెడు గెడమను కలహమగును ✱ శిఖనరసింహా.

209

తా. ఓ నరసింహస్వామి! కుక్క ఎడమ మోకాలు మూచూచినచో ధనలాభము, కుడిమోకాలు మూచూచినచో స్త్రీ కలహము, కుడితొడను మూచూచినచో శుభము, ఎడమతొడను మూచూచినచో కీడు కలుగును.

క. పయనమగువారి కాలిన్

కుయి కుయి యని మూర్ఖు నంగ † కొనసాగదు నా

పయనం బెవ్వారికి భువి

చెయిబారును చేతిదుడ్డు † శిఖనరసింహ.

210

తా. ఓ నరసింహస్వామి! ప్రయాణమై బెళ్ళువారి కాలిని కుక్క “కుయికుయి” అని యరచుచు మూర్ఖునినచో, ఆప్రయాణము కొనసాగదు చేతియందున్న ధనముపోవును.

క. ఊకారంబున మొటిగిన

ప్రాకటముగ సర్థిసిద్ధి † ప్రక్కను యెడమన్,

ఐకారంబున మేలగు

చేకొను “ఔ”వనంగ తప్పు † శిఖనరసింహ.

211

తా. ఓ నరసింహ! కుక్క “ఊ”అని యెడమప్రక్కయందు మొటిగినచో ధనలాభము, “ఐ” అని మొటిగినను మేలే, “ఔ” అని మొటిగినచో కీడు.

క. కాలికి నడ్డంబై తన

వాలము దుద్దుచును వెనుక † వైపున మొఱుంగ

లీలగ సొమ్మును దొంగకు

శీలతచూపుటకు పిలుపు శిఖనరసింహ.

212

తా. ఓనరసింహస్వామి! కుక్క కాలికి నడ్డముగావచ్చితోక దుద్దుచు వెనుకవైపున మొరుగునడల ధనము దొంగలపాలగును.

క. గట్టిగ నేడ్చుచు కూఁతలు

బెట్టుచు పరుగెత్త దాని † వెంటనే జనినన్,

తెట్టున హేతువు తెలుసును

చిట్ట బళిగిరివిహార † శిఖనరసింహ.

213

తా. ఓ అహోబలగిరి యందు విహరించే నరసింహస్వామీ!

కుక్క గట్టిగ నేడ్చుచు కూయుచు పరుగెత్తుచున్నచో దాని వెంటనే వెళ్ళినచో కారణము తెలియును.

క. పరువున బడుకొని యేడ్చిన

పరువు పయిన్ బండువారు † వ్యాధిగ్రస్తుల్

చిఱుతలకు పాలు గుడిపిన

సిరిముగ సంసారవృద్ధి † శిఖనరసింహ.

214

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుక్క పరువుమీద బండుకొని

యేడ్చినచో ఆపరువుమీద పరుండు వారికి రోగము వచ్చును. తన పిల్లలకు పాలు యిచ్చినచో సంసారవృద్ధియగును.

క. శ్వాస సురతంబుఁ గనుఁగొన

నూనుగ మరు గాఁడు పయన † మగుమనుటసుమీ!

ఆనాఁడ పయన నూపుము

శ్రీనిలయా! తెలియవలయు † శిఖనరసింహ.

215

తా. ఓ లక్ష్మీకరమైన నరసింహస్వామీ! వ్రతాశ్రమము

మున కుక్కలు సురతమును చూచిన యెడల ఆనాఁడు ప్రయాణ మాపి, మరుదినంబున పోవలయును.

క. లొంగుల హీనశునకము

నుంగన కీడగును నలుపు † నుంగను కుక్కన్

చెంగట గన పని సఫలము

చెంగించును కుంటికుక్క † శిఖనరసింహ.

216

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణసమయమందు తోకలేని కుక్కను చూచిన కీడు, నల్లకుక్కను చూచిన శుభము. కుంటి కుక్కను చూచిన అపజయము కలుగును.

స క్క ల శ కు న ము

(నక్కల శకునము కి ప్రతులలోనులేదు)

క. నక్కను శునకము కలచుట,

గ్రక్కునఁజూచినను శుభము † కలుగును, నక్కలో

చక్కఁగఁ గూయుటఁ జూచిన

చిక్కును తేమంబు ధనము † శిఖనగసింహ.

217

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణసమయమున నక్కను కుక్కకలచుచుండఁగా చూచిన యెడల శుభము నక్కలు కూయు చున్నయెడల ధనలాభము తేమము గలుగును.

క. వాటమగు కాటి కొరవిని

నోటం గలచుకొని యెదుట † నుం గనబడినన్

గాటమగు దుఃఖ మశుభము

చేయును కలిగించునంద్రు † శిఖనరసింహ.

218

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణసమయమున నక్కకాటి లోని కొరకంచు నోటకలచుకొని యెదురుగా గనఁబడినచో దుఃఖము కలుగును.

క. ఘోటకముల మఱిపశువుల

కూటు వలాజంబుకముల † తెలువినుచున్

దాటి మల మూత్రములనిడ

చేటుగలుగు వానికెప్పుడు † శిఖనరసింహ.

219

తా. ఓ నరసింహస్వామీ ! గుఱ్ఱములుగాని ఆవులుగాని నక్కల కూతలుగని గొతులవైచి మలమూత్రములను విడిచినచో వానికి కీడుకలుగును.

క. “హూహూ! టాటా!” యనునవ

హాహ శ్రేయఃబుశిశిర + మందల, సత్యం

“భోహో యీహీ!” యనినను

శ్రీహృద్విల్లభ విపత్తు + శిఖనరసింహ.

220

తా. ఓలక్ష్మీమనోవల్లభా! నరసింహస్వామీ! నక్కలు శిశిర ఋతువునందు “హూహూ! టాటా! హాహా” యని కూయునెడల శ్రేయస్సుకలుగును. “భోహో! యీహీ!” అని కూయునెడల కీడు కలుగును.

క. “టట్టా” యని కూసినచో,

పట్టుక నధికులము జూప + వ్యాఘ్రాదులకున్

గట్ట పిలువంచుఁ జెలుపుట

చిట్టాబళిగిరివిహార + శిఖనరసింహ.

221

తా. ఓ అహోబలగిరి యందు విహరించే నరసింహస్వామీ! ప్రయాణసమయమై పోవువారికి, “టట్టా” అని కూయు నక్కకూత వినబడినచో, తాను వ్యాఘ్రాది నుష్టమృగముల బాధకు, లోనగు నని గ్రహించవలెను.

క. “ఠోఠో! కీఠో! కూఠో!

నాఠో! లోఠో!” యటంచు + నక్కలుకూయున్

సాలెములు కాలిపోవును

శ్రీలలనా హృద్విహార + శిఖనరసింహ.

222

తా. ఓలక్ష్మీమనోవిహార నరసింహస్వామీ! నక్కలు “ఠోఠో! కీఠో! నాఠో! లోఠో!” అని కూసినచో గ్రామములకు అగ్ని భయము కలుగును.

గ రు త్మ ం తు ని శ కు న ము

(ఈగర్వత్మింతుని శకునమునకుమందు పాలపక్షిశకునము కొన్ని ప్రతులలో గలది.)

క. కట్టిన బహుకష్టములగుఁ

జట్టిన శుభఫలములబ్బు * సూటిగఁదీర్చున్

పెట్టిన బంగరు పంటగుఁ

చ్చి బళిగిరి విహార * శిఖనరసింహ.

223

విశేషాంశములు=కట్టుట అనఁగా=ఎడమనుండి కుడివైపునకు పోవుట, చుట్టుట అనఁగా = ప్రదక్షిణముగా తిరుగుట, తీర్చుట అనఁగా=కుడినుండి యెడమవైపునకు పోవుట.

తా. ఓనరసింహస్వామి. ! గరుత్మంతుఁడు ప్రయాణసమయములందు కట్టినచో కష్టములు కలుగును.

క. కామించి మేతఁ గలుచుక

* స్వామి! కృష్ణాయటన్న * సకలంబునకున్

శ్రీమంతమైన శుభమగు,

* క్షేమంబున క్షేమ కారి * శిఖనరసింహ.

224

తా. ఓనరసింహస్వామి ! గరుత్మంతుఁడు మేతను నోటిలో పెట్టుకొని “కృష్ణా!” అని అరిచినచో సకల శుభములు కలిగి విశేష సౌఖ్యములు కలుగును.

క. ఏదిక్కునకుండవిలిన

2 వాదిక్కున శుభఫలంబు * లందును సిరుల.

దే దిక్కుఁగనుఁగొననిను

శ్రీదముతా! శుభములబ్బు శిఖనరసింహ.

225

* స్వామిని శ్రేష్ఠునిన తిర్చు అని కి ప్రాత ప్రతులలోగలదు. * శ్రీమానిని హృద్విహార, 2: అని వావిళ్ళవారిదానిలో గలదు.

1 వాదిక్కున 2 రణనితను బంధము సిరులం-అని 2 ప్రతులలో యున్నది.

తా. ఓలక్ష్మీస్య హస్వామీ! ఏవైపున గరుత్మంతుడు తనకు కనబడునో అదిక్కునందు శుభములు కలుగును. సంపదలుసిద్ధించును

క. నల్లయు పాలయు గరుడుడు

నల్లలితము నక్కకుక్క † సరినిరుగడలం

* దెల్లమును వెనుకఁ గనుఁగొనఁ

జెల్లును ప్రైలో క్యఁదవి † శిఖనరసింహః. 226

తా. ఓనరసింహస్వామీ! నల్లయు, పాలపిట్టయు, గరుత్మంతుడు, కుక్క, నక్క ఇవి కెందువైపుల వెనుక నుండినచో గొప్ప పదవి లభించును.

క. ధారుణి పాలయు గరుడుడు

కోరిక కుడినుండి యెడమ † కుం బోయినచో

తీరువు కుడికిన్ బోయిన

శ్రీరామా కట్టుటండ్రు † శిఖనరసింహః. 227

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాలపిట్టయు గరుడపక్షియు కుడి నుండి యెడమవైపునకు పోయినచో తీర్చుటనియర్థము. ఎడమనుండి కుడివైపునకు పోయినచో కట్టుటని యర్థము.

క. కొండఱకు దీర్చు శుభముగు

కొండఱకున్ గట్టు శుభము † † గూర్చును మఱియున్

కొండఱకు దర్శనంబే

చెందించును శుభఫలంబు † శిఖనరసింహః. 228

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కొండఱకు తీర్చుటయు మఱికొండఱకు కట్టుటయు మఱికొండఱకుదర్శనమును శుభములుకలిగించును.

* దెల్లముగ వెనుక నుండిన, అని వావిళ్ళవారి ప్రతిలో వున్నది, మాచన—227, 228, 229 280 సంబంధముల పద్యములు 8 ప్రతులలోను లేవు † గలిగించు మఱిన్ అనియున్నది, యతి తప్పటచే సవరించితిని.

క. నరసింహ ప్రత్యుదయము ని

ద్వార మేల్కొని కనులు దెరువఁ | నోడ్చో గరుడఁ

డరవడి దర్శనమిచ్చిన

చిర శుభమాయువు జయంబు -- శిఖనరసింహః. 229

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! మనుష్యులకు ప్రతినిత్యము ఉదయకాలమునందు నిద్రమేల్కొనిచూచుటతోడనే గరుడఁడు కనబడినచో శుభజయము, ఆయువు, జయము కలుగును.

క. నీరా కరముల చెంగట

గారుడ శకునంబు ఫలము | గాదెవ్వేళన్

నీరాభావంబగు దిశ

శ్రీరమణా! కలుగు శుభము | శిఖనరసింహః. 230

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! గరుడుని శకునము నీటిపట్టులందు ఫలముగాదు, నీళ్ళులేని తావులందు శుభము కలుగును.

పా ప ప ప శ కు న ము

(ఇది మాడుప్రతులలో గరుడు శకునమునకు ముందున్నది.)

* క. పప్పన్నము పైమాటయు

తప్పక పది లాభమొదవు | ధర మనుజులకున్

యొప్పైన పాలశకునము

చెప్పగవలెనా! ఫలంబు | శిఖనరసింహః. 231

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ప్రయాణ సమయములందు పాలపిట్ట కనబడినచో మృష్టాన్నభోజనము కలుగును.

* ఈపద్యము రీ ప్రతులలోను లేదు.

క. సురుపత్ని బహు తేటగు,

నరయఁగ నయ్యగ్నియందు † నతికష్టమగున్,

ధర సామ్రాజ్యము శుభములు,

సిరులలరును, యమునిమీఁద † శిఖనరసింహః.

282

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాలపిట్ట తూర్పునఁ గనబడినచో చెఱుపు. ఆ గ్నేయదిశఁ గనబడినచో మిక్కిలి కష్టము. దక్షిణదిశ యందు కనబడినచో రాజ్యసుఖము కలుగును.

క. నైర్మతిని వాహనంబగు,

కోరిన లక్ష్మీకరంబ † గున్ వరుణునిపై,

చారుతర కీర్తి శుభములు,

చేరును వాయువ్యమూల † శిఖనరసింహః.

283

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాలపిట్ట నైర్మతిదిశను, కనబడినచో వాహనములు. పచ్చిమదిశను కనబడినచో సంపద సత్కీర్తి. వాయువ్యదిశను కనబడినచో గొప్పకీర్తి శుభములు కలుగును.

క. ధన పత్నిపై మరణంబగు,

ఘనమగు నీశాన్యమూలఁ † గడుదుఃఖమగున్,

కనుపాల పక్షిశకునము,

చినయోబళగిరి విహార † శిఖనరసింహః.

284

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాలపిట్ట ఉత్తరపు దిక్కునందు కనబడినచో మరణము. ఈశాన్యదిక్కునందు కనబడినచో మిక్కిలి కష్టము లగును.

క. వలపలనుండిన నెమ్మది,

వలపల నుండెడమజనిన † వలనగు శుభముల్

నెలనడుమనుఁ గనలాభము,

చేలు పెడలును కుడిని జనిన † శిఖనరసింహః,

285

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాలపిట్ట కుడివైపున నుండినచో
మంచిది, కుడినుండియెడమకుఁ బోయినచో శుభము. నెల నడుమను
చూచిన లాభము. ఎడమనుండి కుడివైపునకుఁ బోయిన కీడుకలుగును.

క. తన ముంగలఁ గనలాభము,
తనవెనుకనుఁ గనినకీడు † తప్పదు జనులను,
ఘన పాలశకున మందురు,
చినయోబళిగిరివిహార † శిఖనరసింహః

286

తా. ఓ చినయోబళిగిరియందు విహరించే నరసింహస్వామీ!
పాలపిట్టను తనముందు చూచిన లాభము, తన వెనుకను చూచిన కీడు
కలుగును.

శ కు † శ కు న ము,

క. ఒకటి దీర్చిన నిర్భయ,
మక్కట శుభఫలమురెండు † నటతీర్థంగళా,
నిక్కముగ మూడు దీర్చినఁ
జిక్కును నొకరాజ్యలక్ష్మీ † శిఖనరసింహః,

287

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ఒక కాకితీర్చినయెడల నిర్భయము
రెండు తీర్చినచో శుభము. మూడు తీర్చినచో రాజ్యలాభము
కలుగును.

క. తీరిచి కట్టిన మరణము,
తీలక మున్ గట్టెనేని † దీనతఁ గను, వి
స్తారము కట్టినదీర్చినఁ
శ్రీరమణా! కార్యసిద్ధి † శిఖనరసింహః,

288

† ఇది ప్రాకృతపాఠములో భారద్వాజమునకు చెనుక గలదు.

తా. ఓలక్ష్మీరమణా! నరసింహస్వామీ! కాకి తీర్చి కట్టినచో
మరణము. తీర్చకదే కట్టినచో దైన్యము. పలుసాధులు కట్టి తీర్చిన
చో కార్యసిద్ధి కలుగును.

క. మేఠయు గట్టెయుఁ గలుచుక,
ప్రతిగ వాయసము తీర్చఁ జెనులాభము సే
వా తీర్చి యొకటి కట్టిన
స్థితంబగు శుభము గలుగు యిభినరసింహా. 239

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కాకిమేఠయు కట్టెయు ముక్కు
తో కలుచుక తీర్చినయెడల మిక్కిలి లాభము. ఎక్కువ కాకులు
తీర్చి ఒకటిమాత్రము కట్టినచో శుభము కలుగును.

క. దండిగ నరిగా జోడై,
రెండున్ మూఁడియినఁ దీర్చు యిభదియగుచున్
ఖండితముగఁ జెడుఁ గార్యము
యెండున్ తలమీఁదిపనియు యిభినరసింహా. 240

తా. ఓనరసింహస్వామీ! రెండుకాకులు రెండుమూఁడుపర్యా
యములుతీర్చినచో దారిద్ర్యము. ఎటువంటి అనుకూలముగానున్న
పనియైనను పాడగును.

క. వెనుకను ముందై తీర్చిన
పనిలక్ష్మీకరము నగుచు యిభసిల్లును గ
ట్టినఁ గత్తిమీఁది నామగు
చినయో బళిగిరి విహార యిభినరసింహా. 241

† 1. రెండు తల మీఁద పడిన యెండున్ తలమీఁద పడిన. అని ప్రాత
ప్రతులలోకలును. మొదటిది యతిభంగము. లేవడి=దరిద్రము.

తా. ఓ అహోబలగిరియందు విహరించే సరిసింహస్వామీ! కాకి వెనుకనుండి ముందుకు వచ్చి తీర్చినచో కార్యము జయముగా కల్గును. కట్టినచో కార్యము కత్తిమీడి సామువలె అనుకూలమగుట కష్టము.

క. కోరిన యెడ బహు దూరము

నారయ నున్నతపు తీర్పు † లాలస్యమగున్

† చేరువ నేనుగు పొడవున

శ్రీరమణా. తీర్పుమేలు † ఖ శినరసింహా;

242

తా. ఓ సరిసింహస్వామీ! కాకి దూరముగానుండి తీర్చేనేని కార్య మాలస్యముగా అగును. సమీపముననుండి యెదురుగా యేను గుపొడవున తీర్చినచో మేలుకలుగును.

క. వెనదిక్కునుండి ముంగల

కును బోయిన శుభము వెదురు † కొనివచ్చిన పూ

నిన పని తిడి గట్టినగతి,

చినయో బళిగిరి విహార † శిఖనరసింహా.

243

తా. ఓ అహోబలగిరియందు విహరించే సరిసింహస్వామీ! కాకి వెనుకనుండి ముందుకు పోయినచో మేలు. ఎదురుగ వచ్చిన యెడల చెడును.

క. ఊరును నిల్లును వెడలగ

ఊరున దీర్చునను మేలు † భువిపై నము దా

జేరు నిలునూరి ముందరి

శ్రీరమణా! కట్టమేలు † శిఖనరసింహా.

244

తా. ఓ లక్ష్మీనరసింహా! ఊరినుండిగాని యింటినుండిగాని బయలువెడలు నప్పుడు కాకులు గుంపుగా దీర్చినచో మేలు, ఊరిముందుగాని యింటిముందుగాని చేరినప్పుడు కట్టినచో మేలుకలుగును.

† చేరువ నేనుగు పొడవున పాతాంతరము.

క. వాయుస శకునంబెంచిన

బాయక గడుమార్గముందు † బనిలేదుసుమీ!

యేయెడ నిలుపురిముంగల

శ్రీయలయ శుభాశుభములు † శిఖనరసింహా. 245

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కాకియొక్క శకునము గూర్చి త్రోవయందు విచారింప నక్కరలేదు. పురిముందరను ఇంటిముందరను మాత్రమే పరీక్షింప వలయును.

క. వాయుసమైధునమును గనఁ

† జేయున్ పది నెలలలోనఁ † జేయును మరణం

బేయెడలనైన నరులకుఁ

జేయగన శాంతి జపము † శిఖనరసింహా. 246

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కాకులమైధునమును చూచినచో 10 నెలలలో కీడు, మరణము కలుగును. కనుక తద్దోషపరిహారార్థము శాంతి జపము చేయవలెను.

- (విశేషా శము=కాకులమైధునము చూచినచో ఆతఁడు చనిపోయినాడని అత్తవారికి వార్తబుచ్చినచో వారు మేప్పుచు ఈ తని యింటికి వచ్చినచో దోషముపోవునని పెద్దలు చెప్పుదురు)

క. కాకి తన తలను తన్నిన

* ప్రాకటముగ గార్యహాని † భయ మశుభంబున్

కాకులు గూఢును గట్టిన

చేకొని వలపాను విజము † శిఖనరసింహా. 247

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కాకి కాళ్ళతో తన తలను తన్నిన యెడల కార్యహాని. కాకులు గూఢుకట్టుకొన్నచో వర్షములుకురియవు.

- † 246, 247 పద్యములు శిష్యులలోలేవు. వావిళ్ళ వారి దానిలోకలవు.

• భారద్వాజశకునము

క. * మిక్కిలి నడ్డము పడినను

నిక్కపు ఫలమబ్బు పోతు • నిజముగఁదీర్చి

నెక్కువ కష్టము నొందియుఁ

జిక్కులఁబడు మానవుండు • శిఖనరసింహ.

248

తా. ఓనరసింహాస్వామీ! భరద్వాజపక్షి అడ్డముగా నడచి నచో మేలు. పోతుపిట్ట తీర్చిన యెడల కష్టము కలుగును.

క. నాకియు దీర్చిన శుభమగు

నాతియు మఱిపోతుగూడి • నయముగఁదీర్చన్,

ఖ్యాతిగ జయశుభలాభము

శ్రీలఘుణీ హృద్విహార • శిఖనరసింహ.

249

తా. ఓ లక్ష్మీనాథా! నరసింహాస్వామీ! అడపక్షి తీర్చినచో మేలు అడపక్షి మగపక్షియు కలిసి తీర్చినచో జయము. శుభము, కలుగును.

క. భరలో భారద్వాజము

కరి మరుదుగఁ బసలపోతు • గాడఁదురిమి

నరులలరు పక్షీశకునము

సిరిగల సౌఖ్యము లలరు • శిఖనరసింహ.

250

తా. ఓనరసింహాస్వామీ! భారద్వాజపక్షుని “పసలపోతు పసలపోలుఁగాడు” అని చెప్పుదురు. ఇది సిరిగల పక్షికావున దీని శకునము సౌఖ్యము.

• ఇది శి ప్రతులలో కాశకునమునకు ముందే గలదు.

* మిక్కిలి నడ్డగ పగులిడపాకాంతరము.

విశేషాంశములు:— ఇది నల్లగానుండును. పశువులమీద కూర్చుండును. దీనిని ఏట్రెంతపిట్టందురు.

కబ్బపులుగు లేక సరస్వతీపులుగు శకునము.

క. వాలాయము కబ్బపులుగు
నాలుగు జాములకుఁబల్కు † నయముగ ఫలములే
మేలగు వెనిమిది దిక్కుల
శ్రీలోలా! చూడవలయు † శిఖనరసింహా. 251

తా. శిఖనరసింహాస్వామీ! కబ్బపులుగు నాలుగు జాములలో
ఎనిమిది దిక్కులందు పలుకు ఫలములను చూడవలయును.

క. మరణము, జేటు, బ్రయంబును,
కర మరుదుగ వానభయము, కలుగును శుభమున్
గరకరి తొలిజామున, ను
స్థిరమతి దిక్కుదుఫలము † శిఖనరసింహా. 252

క. వాన, సిరి హెచ్చు, ఫల, మను
మానము, భూపతులశోక † మరి, రాడ్భయమున్
శోణిత దర్శ భీతియు,
* శ్రీమత యాచుద్వయమున † శిఖనరసింహా. 253

క. భయమున్, కలహము, వానయు,
దయగల చుట్టలరాక, † ధనమున్, శుభమున్,
వ్రయమగు. లాభములుల్లా
సి యగున్, యాచుత్రయంబు † శిఖనరసింహా. 254

† వాన సరితత్పుఫలము, వాన సరి హెచ్చు ఫలము, అని 1-4 ప్రకు
లలో నున్నది. * శ్రీమత అని 4 వ ప్రతిలోనున్నది.

క. భోజన, మగ్ని భయంబును,

నాజయు, పగవారిచేటు, † నతివృష్టి, మహా

తేజము, నప్తము, కప్తము,

శ్రీజయ నలుజాముఫలము † శిఖనరసింహా.

255

సూ:—పై నాలుగు పద్యములలో నాలుగు జాములయందు ఎనిమిది
దిక్కులకు ఫలములు చెప్పబడినవి. వాని నీక్రింది చక్రమున
వ్రాసియున్నాను.

జా ము ల ది క్కా ఫ ల ము లు.

జాములు, దిక్కు.	1వ జాము.	2వ జాము.	3వ జాము.	4వ జాము
తూర్పు	మరణము	వర్షము	భయము	భోజనము
ఆగ్నేయము	కప్తము	సంపదము	కలహము	అగ్నిభయము
దక్షిణము	క్రియము	ఆతిథియము	వాన	యౌధము
నైరుతి	కర్మము	కార్యసాఫల్యము	బంధువులరాక	శత్రువులచేటు
పడమర	భయము	అనుమానము	ధనము	అతివృష్టి
వాయువ్యము	శుభము	రాశోపము	శుభము	మహాతేజము
ఉత్తరము	సంతోషము	శత్రుభయము	క్రమము	నప్తము
ఈశాన్యము	మంచిత్యము	రక్తదర్శనము	సంతోషము	కప్తము

క. తన యిల్లును, తనయూరును,

తన తల్లియు, నెఱుంగనవుడు † తగకుడిబల్కన్

ధనలాభము, శుభఫలముగు

చినయో బళరిగివిహార † శిఖనరసింహా.

తా. ౬ నరసింహస్వామీ! తనయిల్లిలోఁగాని, తనయూరిలో
గాని యుండనన్నడు తనతల్లి యెఱుంగ కుండినవుడు కుడిప్రక్కను
కబ్బవులుగు కూసిన ధనలాభము, శుభము కలుగును.

అ క య వ ము అ అ గు రు పా టు

ఈభాగము శి శ్రుతులలోను నొండ పాటు తరువార నున్నది.

క. కుడిదిక్కు లడర శాంతం

బెడమ కణత మధ్యమందు † నడనడు నెత్తెన్

గనుకొను మృష్టాన్నంబును,

చెడు కుడి చెంపదరనేని † శిఖనరసింహ.

257

తా. ఓనరసింహస్వామి! కుడిదిక్కునం దడరు నడశాంతి, ఎడమ కణతయందు నడి నెత్తియందు నదిరినచో మృష్టాన్నభోజనము. కుడి చెంప అదిరినచో చేటు కలుగును.

క. రాజికము నెడమ చెంపను

రాజయగున్ నొగుల కుడిచె † * వాభరణంబుల్

రాజభయ మెడమ చెవియును

శ్రీజయ నిశ్చయము లివియు † శిఖనరసింహ.

258

తా. ఓ నరసింహస్వామి! ఎడమచెంప అడరునేని రాచకార్యములు తటస్థించును. నొగులు అడరునేని రాచకార్యములు రాజీయగును. కుడి చెవియైనచో అభరణప్రాప్తి, ఎడమచెవియైనచో జయము కలుగును.

క. * కనుకుడి కొన దిగువ, వలన

యనము పయిన్నదర్శకీడు, † నలుకొనదిగువన్

గనుకీడుపైన మొదలెం

చిన మేలగు నెడమకన్ను † శిఖనరసింహ.

259

తా. ఓ నరసింహస్వామి! కుడికన్ను కొన యందు దిగువను కన్నుపై నదిరినచో కీడు. మొదట నదిరినచో పైనము కలుగును.

* యతిభంగము.

* కను కుడి కొనకుం దిగభవ మాకాంతరము

క. కాసవర క్తము గండురు

వాసిక యదరంగ రెండు † సయనములదరన్

వాసి సమాఖ్యయు జగడము

చేసును పై పెదవి యదర † శిఖనరసింహా.

260

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ముక్కదరు నేని రక్తమును చూతురు. రెండు కండ్లదరు నేని ప్రభ్యాతికలుగును. పై పెదవి యదరినచో కలహము కలుగును.

క. అడుగు పెదవి మృష్టాన్నము

కడులాభము గడ్డమదర † శా, ధనమబ్బున్

కుడిచెక్కి లెడమ చెక్కిలి

చెడు చోరభయంబు లండు † శిఖనరసింహా.

261

శా. ఓనరసింహస్వామీ! క్రింది పెదవియదరినచో మృష్టాన్నము, గడ్డమైనచో మిక్కిలిలాభము కుడిచెక్కిలియైనచో దనలాభము. ఎడమచెక్కిలియైనచో చోరభయము కలుగును.

క. * కుడిభుజ మింతులకొగిలి

యెడమభుజం బదర కీడు † నిలపుత్రుల కొ,

కుడిప్రక్క నెడమ ప్రక్కన

చెడునగ్నిభయంబు లండు † శిఖనరసింహా.

262

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుడిభుజమదిరినచో స్త్రీ లాము ఎడమ భుజమదరినచో పుత్రులకు కీడు కుడి ప్రక్క యెడమప్రక్క యదరినచో అగ్నిభయము కలుగును.

* కుడిభుజ మింతులకను కుభము. పాపాంతరము అదే నిశ్చయించుకొన్నచో స్త్రీలశత క్రించును.

క. ఉరమున్, చేతులు, మీఁజేయి

యఱచేయి వాహనము ధనము * నఱచేయి సుతులున్
వరయూరు, నడమ తొడయును,

* సిరిబడయును రాజభయము * శిఖనరసిహా. 263

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! ఉరము, చేతులు, మీఁజేయి
అఱచేయి అదరు నడల వాహనప్రాప్తి, ధనప్రాప్తి, అఱచేయి
మాత్ర మదరినచో పుత్రప్రాప్తి, కుశితొడ యదరినచో సంపదలు
ఎడమతొడ యదరినచో రాజభయముకలుగును.

క. మోకాళ్ళ నడుమ బాద్యము,

గైకొను నాభరణమొట్టి * కాళ్ళదరినచో,

పై కాళ్ళ ధాన్యలాభము,

చేకొను నరికాళ్ళ శుభము * శిఖనరసిహా. 264

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! మోకాళ్ళదరినచో రోగము,
కాళ్ళమాత్రమదరినచో ఆభరణప్రాప్తి, పై కాళ్ళదరినచో ధాన్య
లాభము అరికాళ్ళదరినచో శుభము కలుగును.

వైద్య విషయము

క. ఏయెడవైద్యుని బిలువగ,

పోయెడు వారిలకు మంచి * పోలుంగు శిశునకు,

గాయత గతిగలిగినచో,

శ్రీయుత యారోగ్యమబ్బు * శిఖనరసిహా. 265

* శిశుమునఁ బరరాజాభయము. * పాతాంతికము ఇది సంజయము కాదు.

నోటు: -- 1, 2, 4, ప్రతులలో ఈ పద్యము తరువాత పద్యములు లేవు కాని
౧ స్వరలక్షణము ౨ గోరీశంకారము ౩ తుమ్మలక్షణము ౪ ప్రయాణ దినములకు
వారశాలలు ౫ కరిదినము ౬ రాహుకాలము ౭ వజ్రయోగములు ఉన్నవి ౮ నెం
బరు బుక్కులో ౫-౭ విషయములు లేవు.

బ్రహ్మశ్రీ వావిళ్ళ రామస్వామికాస్త్రాచార్యులు ముద్రించిన ప్రతిలో వైదిక
ముఖములేవు. కాని యశశకునములు కిది పద్యములలో చెప్పబడెను.

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! వైద్యుని పిలుచుకొని నచ్చుటకు వెళ్ళువారికి మంచితకునము కలిగినచో రోగికి ఆరోగ్యము కలుగును.

క. రోగి కడకేగు వైద్యున

రోగుగ దుష్టమగు శకున † మొనఁగూడినచో,

బాగు కలుగ నిలరోగికి,

శ్రీగరుడ విహంగవాహ ‡ శిఖనరసింహః.

266

తా. ఓ గరుడవాహనా! నరసింహస్వామీ! రోగిని చూచుటకు వైద్యుఁడు వెళ్ళునపుడు అతనికి చెడ్డశకునమయినచో రోగికి బాగు కలుగదు.

క. శునకములు రోగి వాకిట,

గొనకొని నఖములను నేల † గోకుచుఁ దుడువన్

చనురోగి యముని గీముకు,

చినయోబలిగిరి విహారి ‡ శిఖనరసింహః.

267

తా. ఓ అహోబలిగిరియందు విహరించే నరసింహస్వామీ! కుక్కలు రోగివాకిట గోళ్ళతో భూమిని గోకుచు తుడుచుచున్నచో ఆరోగి ల్పరిలో చనిపోవును.

క. ఔషధము నేయునప్పుడు

† సంతోషము నుదిలేక చెడిన ‡ తోడ నైద్యుం

* జాసింఁచక వారోగిని,

శేషశయన విడువవలయు † శిఖనరసింహః.

268

తా. ఓ శేషశయనా! నరసింహస్వామీ! వైద్యుఁడు రోగి నిమిత్తము మందును సిద్ధముచేయునప్పుడు తనమనస్సులో సంతోషములేక విచారము కలిగినచో వారోగము కుడరదు. కావున అట్టి రోగిని విడువవలయును.

విశే:—† తోషము=సంతోషము. తత్సను శబ్దము. * ప్రాపకమృతముకాదు.

క. ప్రేక్షణియగు నతి, పతికిల

సోకఁగ లగదెట్టి వ్యాధి + సోకన, సిడివై

ప్రాకఁగ లగదది యాపద

చేకొని మృతిగలుగఁ జేయు శిఖనరసింహా.

269

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! గర్భిణీస్త్రీ తన భర్తరోగిగా నున్నప్పుడు వానిని తాకిరాదు. అట్లు తాకినచో భర్తకు మరణము కలుగును.

క. నరులకు బలమగు రోగము

త్వరి తంబుగఁ గుదిరెనేని + వడిగన్ మరలన్

దొరకొని చేకొన గూర్చును

చిరకాలముకై న మఱల + శిఖనరసింహా.

270

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! మనుష్యులకు బలమగు రోగము జౌషధముపుచ్చుకొన్న వెంటనే కుదిరినచో మఱల ఆరోగమే వానికి త్వరలో వచ్చి కీడుచేయును.

క. రోగి తనయుండు భార్యయు

నోగుల నేప్రాద్దు కలత + లొంఠుచు నున్నన్

రోగము కుదురదు చంపును

శ్రీగారీశతనుతపాద + శిఖనరసింహా.

271

తా. ఓగారీశాధునిచే నుతింపబడిన పదములు గల నరసింహస్వామీ! రోగియు వానిభార్యయు పుత్రుఁడును నిత్యము జగడచూడు చుండినచో; ఆరోగము కుదురదు.

క. ఈరోగి యింక బ్రతుకఁడు

మూరక మే; కలుగుననుచు + మరిచురి జనముల్

పౌరులు వాడుక చేసినఁ

జేతును యమరుడనమునకు శిఖనరసింహా.

272

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ఈరోగి యింత బ్రతుకడిచి బను ex
చప్పుకొనినచో ఆరోగి బ్రతుకెడి.

క. వైద్యునిపై విశ్వాసము,
వైద్యుం డిడునట్టినుందు * పై విశ్వాసం
బడ్యతనంబున కలిగిన

* సిద్ధిభాగ్యోగ్య ఫలము * శిఖరసింహా. 273

తా. ఓనరసింహస్వామీ! వైద్యుని, యందును, ఆతఁడిచ్చు
మందు నందును విశ్వాసము కలిగినచో ఆరోగ్యము కలుగును.

క. చీటికి మాటికి వైద్యుని,
పాటిపక బిలుచునట్టి * వ్యాధిగ్రస్తుల్
చేటొందుట సిద్ధవిల

చేటున్ బడయంగవచ్చు * శిఖరసింహా. 274

తా. ఓనరసింహస్వామీ! వైద్యుని పడేపడే పిలిచినచో
ఆరోగ్యము గలుగనేరదు.

క. భీషణముగ వైద్యునిపై
రోషా వేశమునరోగి * రూక్షోక్తులచే
దూషించి పల్కుచుండిన

శేషశయన! రోగిచచ్చు * శిఖరసింహా. 275

తా. ఓ శేషశయనా! నంసింహస్వామీ! రోగి వైద్యునిపై
కోపముతో కఠినముగా దూషించుచుండినచో మరణించును.

క. ఇల దీర్ఘరోగి కెప్పుడు
కలియఁబడి టుక్కతరిమి * కరిచిన యటులన్
కలఁగనియెగనీ, మరణము

శిలశాసన మగుచునుండు * శిఖరసింహా. 276

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దీర్ఘరోగియైయున్న వానిని స్వప్నమునందు కుక్కగరిమి కఱచినట్లు కలవచ్చెనేని తప్పక మరణము కలుగును.

క. రోగులు స్వప్నంబులలో

నేగతి జాబులును చదివి • రేని నిజముగా

వేగముగ యముని గాంతుడు

శ్రీశారీశనుతపాద • శిఖినరసింహః.

277

తా. ఈశ్వరునిచే పొగడబడిన పడములు గల నరసింహస్వామీ! రోగులు ఉత్తరములు చదివినట్లు కలఁగాంచినచో మరణింతురు.

ప్రాణి ప్రభృతి శ కు న ము లు.

క. సాలెపురు గొడలిమీఁదను

చేలముపైఁ బ్రాకినేని • శీఘ్రంబుననే

చేలములు కొత్తివచ్చును,

శ్రీలలనా హృద్విహార • శిఖినరసింహః.

తా. ఓలక్ష్మీమనోనాయకా! నరసింహస్వామీ! సాలెపురుగు శరీరము మీఁదను; బట్టలమీఁదను ప్రాకిన యెడల త్వరలో కొత్త వస్త్రములు లభించును.

క. బరిణ పురుగులును కప్పలు

స్థిరమగు జలపక్షి రొడలు • చీమలశాఙ్గల్

కరమగుదుగ బహుశంబుగ

సిరి మగఁడా! కాంచవృష్టి • శిఖినరసింహః.

279

తా. ఓ త్స్మనాథా! నరసింహస్వామీ! బరిణపురుగులు; కప్పలు; జలపక్షులధ్వనులు, చీమలశాఙ్గ తరుచుగాఁ గనబడుచున్నచో ఎక్కువ వానలుకలుగును.

క. కుడి గల యఖ డ మారిన

వడిమన్నపు కుండ నేల † బడి పగిలినచో

వడివడి దొంగలువత్తురు,

చెడు గగపడుచుండు వేగ † శిఖనరసింహా.

280

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! దేవాలయములో నుండు అఖండ
దీపమారిపోయినను, సున్నపుకుండ పగి పగిలిపోయినను, దొంగలు
వత్తురు.

క. బాలుర వాకిట గడపన్

ప్రేలుచు నూత్రించి నేల † వెన నలికినచో

మీలగు చుట్టాలవత్తురు.

శీలంబగు భుక్తి వేళ † శిఖనరసింహా.

281

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! చిన్నపిల్లలు గడపమీఁద నుండి
మాట్లాడుచు మాత్రము విసుర్జించి నేల మీఁద అలికినచో భోజన
వేళకు బంధువులువత్తురు.

క. మేనునఁ గల వస్త్రంబును.

మ్రానటు తగులుకొని లాగ † మ్రాన్పులియందున్

తేలు నొక విశేషంబట

శ్రీలోలా చిత్రమిద్ది † శిఖనరసింహా.

282

తా. ఓ లక్ష్మీనరసింహస్వామీ! ప్రయాణమై పోవునపుడు
తన బట్ట చెట్టునకు తగిలికొని లాగిన మ్రాన్పడఁ జేసినచో అచట
ఒక వింత కనబడును.

క. బాలకులు మన్నుఁ దిన్నను

చాలా ధర లెక్కు వగును † సరిధాన్యముకున్

అలాగు గడ్డిఁ గఱచిన

శీలత పశువులకు మాని † శిఖనరసింహా.

283

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బాలుడు మట్టిని తినినయెడలధాన్యములకు ధరలుపెచ్చును. గడ్డిని తినినయెడల ఒశువులకు హానికల్గును.

క. పాప లేనట్టి యుయ్యెల

నూపిన, శిశువునకుఁ గడువు * నొప్పిదమించున్

పాపను గర్భిణి సోకిన

శ్రీపతి కృశించు పాప * శిఖనరసింహ.

284

తా. ఓ లక్ష్మీనరసింహస్వామీ! శిశువు లేకుండ ఉయ్యెల నూపినచో శిశువునకు కడువునొప్పి కలుగును. శిశువును గర్భిణిస్త్రీ తాకినచో ఆశిశువు కృశించును.

క. శిశు బ్రహ్మ రంధ్రమందున

* కొన చను సోకంగమాత * కును సుడికలుగున్

* వెన మాత కాలి పాంశువు

శిశు సోకిన కడువు శూల * శిఖనరసింహ.

285

తా. ఓనరసింహస్వామీ! శిశువు బ్రహ్మరంధ్రమునందు తల్లి చనుమొన తగిలినచో తల్లికి చిక్కులుకలుగును. తల్లియొక్క కాలి దుమ్ము శిశువునకు సోకినచో గర్భశూల కలుగును.

క. కోరుపయి తెల్లచుక్కలు

బారిన క్రాల్లంబులకును * బహువేగముగా

కోరిన * వేకటి కలుగును

శ్రీరమణి హృదాద్వభృంగ * శిఖనరసింహ.

286

తా. ఓ లక్ష్మీదేవి మనోవల్లభా! నరసింహస్వామీ! స్త్రీలకు గోళపయిన తెల్లనిచుక్కలు కనబడినయెడల త్వరలో కోరిన గర్భము నిలుచును.

* * ప్రాసలు సరియైనవికావు.

* వేకటి మాసాంశరమా.

క బోరిగిల బోళ్ళు బడుటయు.

నరయ బోళ్ళకును తూటు * లడుగున బడినన్

వారక తిరుగలి పగిలిన,

చేదున్ * కొడి విలుగకీడు * శిఖనరసింహ.

287

తా. ఓనరసింహస్వామీ! బోళ్ళు బోరిగిలపడినను బోళ్ళడు
గునరంధ్రములు పడినను తిరుగలి పగిలినను దీపపుళిఖ విడిగిననుకీడు
కలుగును.

క. కుడి కాలగున జలగొన

పడి చుట్టాలవ్వు, రెడమ * వైపునకలుగన్

తడవుగ ప్రయాణమబ్బును

చెడుగిట్లతివలకు గలుగ * శిఖనరసింహ.

288

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! కుడికాలు అడుగున జలపుట్టి
నచో బంధువులు వత్తురు. ఎడమ అతికాలులో జల కలిగినచో ఆల
స్యముగా ప్రయాణము కలుగును. ఇట్లు స్త్రీలకు జరిగినయెడల కీడు
కలుగును.

క. ఘన కార్యలోచనములు,

పనిబడి శుభ కార్యములకు * ప్రారంభములన్

కనకన గాడిద కూసిన

చినయోబళ గిరివిహార * శిఖనరసింహ.

289

తా. ఓ అహోబిలపర్వతమందు విహరించే నరసింహస్వామీ
గొప్ప పనులను గురించి ఆలోచించు నప్పుడును, శుభ కార్యముల
ప్రారంభములందును గాడిద కూసినయెడల శుభమగును.

క. తనగోవు, యెద్దు, చిలుకయు,

శునకము, గుఱ్ఱంబుగనుల * సొనసొననీరున్

గొనకొని విడిచిన చేటగు

చినయోబళగిరి విహార * శిఖనరసింహ.

290

* కొడి=దీపపుళిఖ తత్సమశబ్దము.

తా. ఓ అహోబిల పర్యతవాండు పిహరించే నరసి హన్యామి! తాము పెంచుచున్నట్టి ఆవు, ఎద్దు, చిలుక, కుక్క, గుడ్డము, ఇవి కండ్లముడి నీచు సోటసోట కాన్పినచో కీడుకలుగును.

క. గేహంపా వణమునకా,

గేహో గురి తలమునందు, † గీమున్ననెనన్.

“హూహూ” యని గూ బరచిన.

శ్రీహృదయ విహారి! కీడు, † శిఖనరసింహా.

291

తా. శ్రీదేవి హృదయమంగు పిహరించే నరసింహస్వామి! తన యింటి యాపరణలోఁ గాని, యింటి పై భాగమునఁగాని, ఇంట్లో గాని, “హూహూ” అని గుడ్లగూబ అరచినచో కీడు.

క. కాపురముండెడు నింటన్,

యేపారంగ తేనె తెట్ట † యిలపెట్టినచో

కాపురము చెడును; కామును

శ్రీపతి యాగృహము వేగ † శిఖనరసింహా.

292

తా. ఓలక్ష్మీపతీ నరసింహస్వామి! కాపురమున్న యింటిలో తేనెటీగలు పట్టుపెట్టినచో సంసారము చెడును. ద్వారలో ఆగృహము కాలిపోవును.

క. కానంగ రాముని హస్తము,

† శ్యావ చత్రంబు లిడ్ల † జనియి చినచో

మానవలె నాగృహంబుల,

శ్రీనిలయా! చేటు కలుగు † శిఖనరసింహా.

293

తా. ఓలక్ష్మీనిలయా! నరసింహస్వామి! ఇంట్లో రాముని చేయి (మొండిచేయి) కుక్క గొడుగులు మొలిచినయెడల ఆయింట్లు వదిలివేయవలయును. లేనియెడల చేటు కలుగును.

(శాంతి చేసుకొనవలెను. గ్రంథాంతరము)

† గణము తప్పినది.

క. సున్నము పసుపునైనను,

పన్నుగ నాయింటి నేల పై బుడతలు, వే

గ్రన్నగ చల్లుచునుండిన

చిన్న బళిగీశ! ఋణము శిఖనరసింహా.

294

తా. ఓ అహోబలగీశా! నరసింహస్వామీ! పిల్లలు
సున్నము, పసుపు. ఇంటి నేలపై జల్లుచుండినచో; ఆయింటియం
దుండు వారికి ఋణభాధ కలుగును.

క. రావుగృహలాస నలికిరి,

యేపున నెవరింటిమీఁద శిఖనాకడినో

ఆపురుషుఁడు, మానద్యయి

శ్రీపతి! మోగును చెందు శిఖనరసింహా.

295

తా. ఓలక్ష్మీనృసింహస్వామీ! ఊగుర వెల్లి, నలికొడ్లపాము,
రావులుగు ఎవరింటిమీఁద శిఖనాకునో; ఆయింటి యజమాని
రెండు నెలలలో ప్రయాదము చెందును.

క. ఎవనింట నల్లు లెక్కువో

భువి లాభము తగ్గుచుండు, శిఖనాకములు నె

క్కువయైన భోజనంబున

శివనుతి యభివృద్ధి కలుగు శిఖనరసింహా.

296

తా. ఓ శివునిచే పొగడబడిన నరసింహస్వామీ! ఇంటి
యందు నల్లు లెక్కువగు చున్నవారికి లాభము తగ్గును. ఎలుకలు
ఎక్కువగుచున్నవారికి భోజన మం దభివృద్ధి కలుగును.

శిఖనాకము:--- రావు=రావులుగు=కంకము! గృహలాస=ఊగుర వెల్లి, నలికిరి=నలి
కొడ్లపాము.

స గ్య జ నా న శ్య క ము లు.

క. దారు పనులందు పాదుక

లారయ, పీటలకు మంచ † మం దలములకున్

తీరగు * మేజాల్. బెంచీల్.

చీరున్ ప్రతిజిహ్వా కీడు † శిఖనరసింహా.

297

తా. ఓ నరసింహస్వామీ! పాదుకలు, పీటలు. మంచములు, పాలకీను, మేజాబల్లులు, బెంచీలు చేయుటకు యెదురు నాలుకలుగల కట్టలు పనికిరావు.

క. మొగట్టిన దోపతి, చెరు

గలయుచు ద్రొక్కుచును పయన † మైనట్ల యునన్

కలహంబుఁ గార్యహానియు

చెలుపు సెడున్ జనుల కెపుడు † శిఖనరసింహా.

298

తా. ఓనరసింహస్వామీ! కట్టుకొనినవస్త్రముయొక్క చెఱఁగు ను ద్రొక్కుచు ప్రయాణమయినయెడల కలహము, కార్యహాని, అందహీనముకలుగును.

క. పదు నెనిమిది, మూఁ, డెనిమిది

పదుమూడవ, దినములందు † పనులెయ్యనియున్

మొదలిడఁగరాదు, చెడునవి,

చెడరున్ తీన్ తేర యనఁగ † శిఖనరసింహా.

299

తా. ఓనరసింహస్వామీ! 18, 9, 8, 13 దినములలో యేపని యును ప్రారంభించరాదు. ప్రారంభించినచో తీన్ తేరగా చెడిపోవును.

* మేజాలు బెంచీలు = అన్యభాషా పదములు.

ంకనిమిది, పడమూడును, పదు

ననిమిది, మూ, డ్దినములందు † నవ్వనిజనియో,

నివసాగు నతడు, పని చే

సిన నాదినలను, మేలు † శిఖనరసింహా.

300

తా. ఓనరసింహస్వామీ! 2, 13, 18, 31 దినములందు జన్మించిన వాఁడైనముల దేశకార్యము చేసినను అభ్యంతరము లేకుండ నెఱవేరును.

అ ప శ కు న శాం తి.

క. ఏకార్యము తలపెట్టిన,

నాకట నపశకునమైన † నక్కార్యంబున్

సోకక విడుచుటయే తగు

శ్రీకర, దాని కది శాంతి † శిఖనరసింహా.

301

తా. ఓనరసింహస్వామీ! ఏపన్నినైన చేయఁబూనినపుడు అపశకునమైనచో, ఆకార్యమును విడుచుటయే దాని కది శాంతియగును.

క. అవని నేపనుల కాదిని,

నపశకునంబైన వెనుక † కరిగి పడములన్

కవకడిగి దేవునెంచుచు,

శివనుతి యత్నించు మఱల † శిఖనరసింహా.

302

తా. ఓమహేశ్వరవినుతా! నరసింహస్వామీ! ఏపన్నికైన ప్రారంభమున నపశకునము అయినచో వెనుకకు పోయి పాదప్రక్షాళనము చేసి దేవుని ధ్యానించి మరల ప్రారంభింపవలయును,

క. స్మృతి శ్రుతి మతిముల నమ్మక
మతికిన వారలకె సఫల * మగు శకునంబుకా
క్రితి లేని వారి కవి వృధ
శ్రీత శతమఖముఖ్యుపాల * శిఖనరసింహా.

803

తా. ఓ శ్రీతశతమఖముఖ్యుపాల శిఖనరసింహమూర్తీ! స్మృతి శ్రుతులయందు నమ్మకమున్నవారి కీశకునములు సఫలమగును. శాస్త్రనమ్మకము లేని వారికి ఫలించవు. *

స ర్వ ల క్షణ ము

(ఇక్కడనుండి కడవరితుప ప్రాతప్రతులలో మున్నది.)

శ్లో. నానాదక్షిణ భాగజాత పవనస్సూరాఖ్య నాడీశుభా
సంగ్రామవ్యవహార, మైదున భయస్సానాన్న భంగార్తిమ
నాడ్యన్యాశశిన శుభైవ గమనాలంకార ప్రాణిగ్రహ
క్షేత్రాదేషు యదంశ వాయుచలనం తత్పాద పూర్వప్రజేత్.

తా. ముక్కుయొక్క కుడిప్రక్కబుట్టిన వాయువు సూర్య నాడి యనిపేరు. అది అయిదు ఘడియలు సంచరించును. యుద్ధము నకుఁ బోవునపుడు వ్యవహారములకు బోవునపుడు గర్భాదాన మందును భయపడు సమయమందును, మంగళస్నానమునకు బోవునపుడు భోజన కాలమందును, అపజయము తటస్థించు నపుడును బాధలు సంభవించు నపుడును ఆవాయువు శుభప్రదము, ముక్కుయొక్కయెడమవైపునఁ బుట్టిన వాయువు చంద్రనాడి యనబడును.

* దీనికరువాత మరల కొండపాటు తిరిగితేసి యున్నది.

అది అయిదు ఘడియలు సంచరించును. ప్రయాణము లందును, ఆభరణములు ధరించుకొనఁ బోవునపుడును, వివాహకాలముందును, చేనుదున్న బోవునపుడును, ఇల్లుగట్టబోవు నపుడును వనములువేయఁబోవునపుడును, ఆవాయువు శుభప్రదము.

కుడిముక్కున వాయువు వచ్చునపుడు కుడికాలును ఎడమముక్కున వాయువు వచ్చినపుడు యెడమకాలును ముదుగా నుండి నడువవలెను. యుద్ధము మొదలైన కార్యములకు, కుడికాలును ప్రయాణము మొదలగు కార్యములకు యెడమ కాలునుముందుగానుండి నడువవలెను.

గౌరీ పంచాంగము

గౌరీ పంచాంగములో, జెప్పియుండు ముహూర్తముల ప్రకారము తాము తలచిన కార్యములకుఁ బోయిన ఫలము లొందుదురని ఋషులు చెప్పియున్నాడు. ముహూర్తము 1కి మూడు ముప్పాతిక ఘడియలు అనగా $1\frac{1}{2}$ గంటలకాలము పగలు రాత్రులు ప్రమాణములను రిచే భాగింపఁగా ముహూర్తకాలమగును.

* గుడరు ముహూర్తకాలములను, ఆదినము వారాధిపతి మొదలు రవి, కుజ గురు, బుధ, శుక్ర, శని, చంద్ర, రాహువులు క్రమముగా రి కాలములకు అధిపతులు. పాపగ్రహాది పత్య కాలములు శుభకార్యములు వర్జింపఁబడినవి. రాహుకాలము, మిక్కిలి వర్జనీయము.

* ఈవిషయ విశదగ్రంథములనుండి గ్రోడికరించి చేర్చితిని.

ప గ టి మ హూ ర్త ము లు

సం	ప్రమాణం	అది	సోమ	మంగళ	బుధ	లక్ష్మీ	శుక్ర	శని
1	3౪౪	ఉద్యో	అమృ	రోగం	విషం	ఉద్యో	రోగం	విషం
2	2౪	లాభం	విషం	ఉద్యో	అమృ	విషం	జ్వరం	అమృ
3	౧౧1	విషం	ఉద్యో	జ్వరం	శుభం	జ్వరం	అమృ	జ్వరం
4	౧౫	అమృ	లాభం	లాభం	కలహ	ఉద్యో	కలహ	ఉద్యో
5	౧౮౪	శుభం	జ్వరం	అమృ	రోగం	అమృ	లాభం	శుభం
6	౨౨౪	ధనం	అమృ	ఉద్యో	శుభం	విషం	సుఖం	లాభం
7	౨౬1	అమృ	అదా	విషం	ధనం	కలహం	ధనం	ధనం
8	3౦	విషం	ధనం	లాభం	అమృ	జ్వరం	అమృ	లాభం

రా త్రి మ హూ ర్త ము లు

సం	ప్రమాణం	అది	సోమ	మంగళ	బుధ	లక్ష్మీ	శుక్ర	శని
1	3౪౪	శుభం	రోగం	జ్వరం	లాభం	సుఖం	అమృ	విషం
2	2౪	అమృ	లాభం	ఉద్యో	రోగం	రోగం	జ్వరం	ఉద్యో
3	౧౧1	జ్వరం	ఉద్యో	కలహ	విషం	కలహ	కలహ	శుభం
4	౧౫	రోగం	ధనం	లాభం	ఉద్యో	లాభం	లాభం	అమృ
5	౧౮౪	కలహ	రోగం	రోగం	శుభం	ఉద్యో	శుభం	కలహ
6	౨౨౪	లాభం	అమృ	లాభం	లాభం	జ్వరం	ధనం	రోగం
7	౨౬1	ఉద్యో	విషం	ఉద్యో	ధనం	లాభం	అమృ	అమృ
8	3౦	రోగం	జ్వరం	ధనం	లాభం	ఉద్యో	విషం	లాభం

ఈ మూలము

తనకు నడుట యేదిక్కునుండి తుమ్మునున్నాడో ఆ యాదిక్కులను వార క్రమ జానులతో వివరించే ఫలం

వా. జా తూర్పు ఆగ్నేయం దక్షిణం నైరుతి పడమర వాయువ్యం ఉత్తరం ఈశాన్యము

1 మంచి	మధ్యము	బంధువులనతురు	మంచిది	వాగ్ధి	సజ్జనులసంభాషణ	భాగ్యంకలు	కన్యలనతురు
2 మంచిది	మధ్యం	వంచిది	చిత్తులు	సుఖం	అర్థనాశనం	సజ్జనాగమనం	బంధువులనతురు
3 వర్ణంకురుచునుమధ్యము	ఉత్తమం	ఉత్తమం	శ్రమ	భాగ్యంకచ్చును	మరణం	ఎరిగినవాడతు	అర్థనాశనం
4 మంచిది	ప్రయోగం	మధ్యమం	ద్యుగనం	బంధువులురాక	మరణం	అర్థనాశనం	చిత్తులు

1 మంచిది	చిత్తులు	పైసాముచేకూడు	వ్యసనం	సుఖం	మరణం	అర్థనాశనం	బంధువులరాక
2 మధ్యమం	సుఖం	కన్యం	అయినవాడతు	అర్థనాశనం	మంచిది	మరణం	బంధువులరాక
3 మంచిది	మధ్యమం	సుఖం	సజ్జనాగమనం	అర్థనాశనం	మంచిది	లొభం	బంధుదర్శనం
4 మరణం	మంచిది	జనం	చిత్తులు	సుఖం	ఉత్తమం	అయినవాడతు	మంచిది

1 ఉత్తమం	మధ్యము	శ్రీమరాశనం	శ్రమ	సుఖం	మరణం	లొభం	అర్థనాశనం
2 తన్ను సాదరిం రాక జనం	మధ్యము	రక్తి మాయామను	అర్థనాశనం	అర్థనాశనం	అర్థనాశనం	అనుసరించినవాడతు	కన్యము
3 మరణము	ఉత్తమం	శ్రీమరాక	చిత్తులు	జనం	అర్థనాశనం	అనుసరించినవాడతు	కన్యము
4 చిత్తులు	ఉత్తమం	మధ్యము	శ్రీమరాక	అర్థనాశనం	మంచిది	మరణం	కన్యము

శ్రీ	1 మంచిది	మధ్యమం	మంచిది	మరణం	గుణం	వ్యాధి	మరణం	చెరువు
సా	2 అర్థనాశకం	చిత్తులు	2 క్షమాపించును	మంచిది	భయం	గుణం	కర్మనాశకం	భాగ్యమువచ్చును
క్ష	3 అనునావావత్తు	మధ్యమం	కైదైనాముచేరును	అర్థనాశకం	భయం	మంచిది	మంచిది	చిత్తులు
సా	4 మరథం	కుభవావచ్చు	కోదము	గుణం	వర్షముకుడును	చిత్తులు	ఎరివవావత్తు	మధ్యమం

శ్రీ	1 ఉత్తమం	మధ్యమం	గంనులరాక	చిత్తులు	లాభము	మరణం	కుభవావత్తు	మరణము
సా	2 లాభం	మంచిది	వరణము	కన్యలరాక	పాద్యమును	అనునావావత్తు	మరణం	కుభవావత్తు
క్ష	3 లాభం	మరణము	గుణము	మధ్యమము	ఎరివనావా	గ్రామలాభం	భాగ్యమువచ్చు	మరణము
సా	4 మరణం	లాభం	కుభవావత్తు	గుణం	అనునావా	వత్తురుమంచి	విశేషలాభం	మధ్యం

శ్రీ	1 కన్యకారాక	మంచిది	భీతి	అనునావావత్తు	మంచిది	విశేషలాభం	మధ్యమము
సా	2 మధ్యమం	చిత్తులు	మంచిది	అనునావావత్తు	గుణం	వర్షించును	అర్థనాశకము
క్ష	3 కుభవార్	ఉత్తమము	చిత్తులు	విశేషఫలము	గుణము	లాభము	అర్థనాశకము
సా	4 చిత్తులు	గుణము	మధ్యమము	మరణము	విశేషధనము	వర్షముకురియును	కర్మనాశకము

శ్రీ	1 కుభవార్	చిత్తులు	మంధువులుకత్తురు	వివాధూగ	మరణము	కులము	బంధువులుకత్తు	మరణము
సా	2 కుభవార్	కుభము	స్త్రీలుకత్తురు	మరణము	ధనలాభము	మంచిది	అనునావావత్తు	విశేషలాభము
క్ష	3 మంచిది	గుణము	అర్థనాశకము	చిత్తులు	వ్యసనప్రాప్తి	అనునాశకం	కన్యనాశకమునం	కన్యపడుచును
సా	4 ఉత్తమము	క్షమా	మధ్యమము	అనునావావత్తు	విశేషలాభము	దేవతాదర్శనము	పుష్కరి	గుణము

ఈతుమ్మలక్షణం అన్ని ప్రతులలోనూ వారములు బాములు చిత్తులు కరుణగా వ్రాసియుండెను. నూత్నముగా వెలియటకై ఈచక్రమున అభావములే గొండుకరచితిని.

ప్ర చూ డ ని న ము త వా ర కూ లలు

శ్లో. అంగార పూర్వేగమనేచలాభం సోమేశ నిర్దక్షిణ మర్థలాభం
బుధౌగురౌ పశ్చిమ కార్యసిద్ధిరవౌభృగౌచోత్తరధాన్యలాభం॥

శ్లో. నపూర్వేశని సోమేచ । నగురుర్దక్షిణ స్తథా ।
నపశ్చాద్భాను శుక్రేచ నోత్తరే బుధమంగళే॥

తా, తూర్పునకు మంగళవారము లాభం. దక్షిణమునకుసోమ
శనివారములు ధనలాభం. పడమరకు బుధ, గురువారములు కార్య
సిద్ధి, ఉత్తరమునకు ఆది, శుక్రవారములు ధాన్యలాభము
వారకూలలు: —తూర్పునకు శని సోమవారములు, దక్షిణమునకు

గురువారము, పడమరకు ఆది శుక్రవారములు, ఉత్తరము
నకు మంగళ బుధవారములు.

క ర ది న ము లు (కరివాక్కు)

చిత్రినల ౬-౧౫, వైయాళి ౧-౬-౧౦, ఆని ౧-౬, ఆడి
౨-౧౧-౨౦, ఆవణి ౨-౧౬-౨౮, పెరటాళి ౧౬-౨౯, అల్పిళి
౬-౨౦, కార్తికి ౧-౧౦-౧౭, మార్గశి ౬-౯-౧౧, శ్రే ౧-౨-౩-
౧౧-౧౭, మాళి ౧౭-౧౬-౧౦, పంగుని ౬-౧౫-౧౬

నూచన:—మూలగ్రంథములలోపైప్రమాణములు సరిగా లేకుండు
టచే ప్రస్తుతము వాడుకలో నున్న విధముగా సరికేసితిని.
ఇందులోని తేదీలయొక్క పగలు శుభ కార్యములందు వర్జిం
పవలెను. ఇది ద్రావిడాచారమతము. కరిదినములకే మాస
త్యాజ్యములనిపేరు.

* రాహుకాలము			* గుళికకాలము		
వారము	గడియలు		ఘంటలు		గడియలు
	మొదలు-వరకు		మొదలు-వరకు		
ఆదివారము	౨౬	౩౦	4½	6	26½ మీ 3¼
సోమవారము	౩౫	౩౯	7½	9	22½ ,,
మంగళవారము	౨౨	౨౬	8	4½	18¼ ,,
బుధవారము	౧౫	౧౯	12	1½	15 ,,
గురువారము	౧౯	౨౩	1½	3	11¼ ,,
శుక్రవారము	౧౧	౧౫	10½	12	7½ ,,
శనివారము	౩౫	౧౧	9	10½	3¼ ,,

† రాహుకాలములో శుభకార్యములు, గుళికకాలములో కర్మకార్యములు చేయవలెను. సదరు కాలములు ౩¼ గడియలు (అనగా ఘ 1-30 ని) ఉండును.

శ్లో. ఉదయాదు తరంగచ్ఛేద స్తమానేచదక్షిణే |

మధ్యాహ్నపూర్వయాత్రయా, మర్ధరాత్రౌతుపశ్చిమే |

తిధిర్నచ నక్షత్రం సలగ్నం సతు చంద్రమాత్ |

వజ్రయోగప్రయాణేన, కార్యసిద్ధి ఫలంభేత్ ||

* రాహుకాలమును క్షిణిమును 2 వ ప్రతిలోలేవు.

వాచన:—రాహుకాల మొక్కటే యుండగా గుళిక కాలమును చేర్చి వాట్లను పయోగ విధముగా మార్చి కూర్చితిని.

† ఈ విషయము లితరగ్రంథముల నుండి శ్రోడికరించితిని.

ఓం నమః శివాయ

వేద గ్రంథాలయం

PDF books

9666122140

శ్రీ విష్ణు రూపాయ నమః శివాయ

जय श्री राम

వేద గ్రంథాలయం

PDF books

9666122140

తెలిసింది గోరంత తెలియాల్సి ఉంది కొండంత

మరుగున పడిన పుస్తకములు మరల తిరిగి అందించాలనే లక్ష్యంతో ఈ యొక్క గ్రంథాలయం ప్రారంభించాము, ఇందులో కొన్ని ఉచితంగా లభించును మరికొన్ని లభించవు మీరు కూడా ఈ కార్యక్రమం లో పాలు పంచుకోవాలంటే మి సహాయ సహకారాలు మాకు అందించాలి అనుకుంటే

ఈ క్రింది వాటికి సంప్రదించగలరు
ఆంధ్రాబ్యాంక్ A/C 139310100062858
IFSC code- ANDB0001393
శంకర్ పల్లి, రంగారెడ్డి, తెలంగాణ

9666122140

విశ్వనాథ్ శర్మ
గ్రా, మహాలింగాపూరం
మ, శంకర్ పల్లి
జిల్లా, రంగారెడ్డి
తెలంగాణ